

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

De Reformatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

DE REFORMATIONE.

Quis capax regiminis Ecclesiarum Cathedralium.

CAPVT PRIMVM.

- 1 Episcopi quibus qualitatibus præditi.
2 Episcopus eligi debet qui sit ex legitimo matrimonio natus.
3 Legitimus per subsequens matrimonium ad Episcopatum habilis censetur.
4 Legitimus per subsequens matrimonium non est admittendus ad Cardinalatum.
5 Aetas 30. annorum completorum requiritur in promovendo ad Episcopatus culmen.
6 Consecratus Episcopus ante annum 30. expletum non sit irregularis.
7 Insans si consecraretur, Episcopus nihil ageret.

Ad cathedralium Ecclesiarum regimen nullus, nisi ex legitimo matrimonio natus, et ætate matura, grauitate morum, litterarumque scientia, iuxta constitutionem Alexandri tertij, quæ incipit, Cum in cunctis, Concilio Lateranensi promulgatam prædictus assumatur.

4 Sess. 12. c. 2. p. 19. exigitur. 5 Parte 1. c. 3. constit. eius sed lib. 1. decret. tit. 6. c. 7. eum in cunctis de elect.

1. Vide Francisc. Leon. in thesauro fori Eccles. part. 1. cap. 3. Petr. de Ledefina in summ. p. 2. tract. 3. cap. 3. del fado de los Obispos. concl. 10. Campan. in diuers. iuris canon. rubr. 5. cap. 4. incipsum de officio, et potest. Episcopi. part. 1. tit. 1. cap. 5. a num. 4. et part. 2. alleg. 1. et in tract. de iure Eccles. lib. 1. cap. 9. nouissime Stephan. VVeyms ad constitutiones 24. ex antiquo iure desumptas, et per Concil. Trid. in nouasas constit. 2. pag. 17. vbi e. cum in cunctis, de elect. innouatur per hoc decretum Gregor. XI V. in const. sua, incip. Omnis Apostolica, sub dat. Romæ die 1. Maij 1590. quam refert Quarant. in summ. Bullarij. verb. Electio, pag. mihi 309. Vide infra sess. 22. de reformat. c. 2. et sess. 24. etiam de reformat. cap. 2.
2. a Nisi ex legitimo matrimonio natus, &c.] Nullus in Episcopum, nisi ex legitimo matrimonio natus, assumi debet, cap. cum in cunctis, cap. innotuit, de elect. Franc. Leo d. cap. 3. num. 8. Ego ipse d. alleg. 1. num. 32. et in collect. ad d. e. cum in cunctis, num. 18. & me citato in illis locis, Jul. Lauror. var. lucubrat. tom. 1. tit. 4. cap. 16. num. 24. Vgolin. de Episcopo p. 1. c. 1. §. 1. num. 5. Maurit. de Alzedo de preelentia Episcop. dignit. p. 1. cap. 3. num. 16. Ego ipse de officio, et potest. Episcopi p. 2. alleg. 1. num. 32.
3. Ex legitimo matrimonio natus iuris fictione dicitur, ac proinde ad Episcopatum habilis censetur, per subsequens matrimonium legitimatus, vt resoluunt Cou. de sponsal. part. 2. cap. 8. §. 2. num. 30. Viui. tom. 2. commun. opin. lib. 6. tit. 4. num. 101. pag. 17. Menoch. conf. 16. num. 5. et 17. et conf. 799. num. 12. Soar. tom. 5. de censur. disp. 50. sect. 5. a num. 10. Bellet. disquis. clerical. p. 1. tit. de discipl. cleric. §. 2. num. 18. Azor. in sit. moral. part. 3. lib. 2. cap. 14. q. 14. Campan. in diuers. iuris canon. rubr. 11. c. 13. nu. 127. Jul. Lauror. d. c. 16. num. 61. Peregr. de fideicommiss. art. 24. num. 12. Sturd. de aliment. tit. 8. priuileg. 67. num. 6. Valer. Reginald. in praxi fori panit. lib. 30. num. 7. Basil. Pont. de matrimon. lib. 1. cap. 11. num. 5. Sanctarel var. resolut. quest. 42. num. 18. Fr. Sigism. a Bononia de elect. dub. 73. num. 1. Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 67. num. 6. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p. 1. cap. 9. num. 14. Maurit. de Alzedo d. p. 1. cap. 3. num. 18. Ego ipse d. allegat. 1. num. 33. et in collect. ad cap. tanta, qui filij sine legitimi, num. 24.
4. Non sicut celsitudinem Cardinalatus admittendus est, vt expressè statuit Sixtus V. in const. sua, incip. Postquam versus, sub dat. 3. Non. Decembris 1595. & tradunt Henric. in summ. lib. 11. c. 20. §. 2. Sayr. de censur. lib. 6. c. 10. num. 13. et 14. Bellet. disquis. cleric. part. 1. tit. de discipl. cleric. §. 3. num. 22. Campan. in diuers. iuris canon. rub. 11. c. 13. num. 128. in fine. Sanctarel. d. q. 42. num. 19. Ego ipse in collect. ad d. c. tanta. nu. 25. Et iam ante illam constitutio-

nem Sixti V. affirmauerat Nicol. de Vbaldis in tract. de successio. p. 1. num. 89. sibi dum in Rota ius diceret dixisse Paulum II. a hanc illegitimitatis Cardinalium cælum immunem esse: & idem Nicol. de Vbaldis loco citato, & Ludouic. Gom. in reg. de triennali possessore, q. 2. citati ab Azor. in sit. moral. part. 2. lib. 6. c. 7. in fine, referunt spurium quendam per Eugenium I V. in Cardinalem electum, antequam galicum acciperet è vita decessisse.
Et ætate matura.] Iuxta text. in d. c. cum in cunctis, nullus ab Episcopatus culmen promoveri potest, nisi qui iam trigessimum ætatis suæ annum exegerit, id est, ingressus iuerit sed per dictam constit. Gregorij XI V. expletum desiderari tenent Gutier. canon. lib. 1. cap. 26. num. 39. Franc. Leo d. c. 3. num. 7. Petr. Gregor. synagen. iuris p. 2. lib. 17. c. 6. num. 12. Cardof. in praxi iudicium verb. Episcopus num. 2. Castro Palao in opere mor. tom. 2. tract. 13. disp. 4. par. 30. num. 1. Balthasab Angelis ad auct. Presbyteros. C. de Episc. et cleric. num. 1. pag. 51. Alzed. de præcellent. Episcop. dign. p. 1. c. 3. num. 22. Azor d. p. 2. lib. 6. cap. 5. in princ. Fr. Ludouic. à Miranda de ordine iudic. quest. 4. art. 2. concl. 3. Less. de iustit. lib. 2. cap. 34. num. 107. Valer. Reginald. in praxi fori panit. lib. 30. tract. 3. num. 163. vers. primò, Menoch. de arbit. casu 427. num. 24. Henric. in summ. lib. 10. c. 19. §. 3. et lib. 14. c. 9. in princip. vers. ad Episcopatum, Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarre, lib. 1. tit. 2. l. 1. de etate num. 18. Campan. in diuers. iuris canon. rub. 7. c. 3. nu. 3. et c. 6. nu. 44. Filliuc. tom. 3. tractat. 41. c. 5. num. 32. Massob. in sua praxi habendi concursus, requisit. 10. dub. 11. num. 19. Viuian. in praxi iurispatr. lib. 1. cap. 1. num. 188. secundum vlt. impress. Lauror. dict. tom. 1. tit. 4. cap. 16. num. 2. Stephan. VVeyms d. loco num. 3.
Vtrum autem consecratus Episcopus ante annum trigessimum expletum fiat irregularis, incurratque alias penas inflictas aduersus promotos ante ætatem? Negatiuè responder Soar. tom. 5. de censur. diffut. 31. sect. 1. num. 29. quem refert & sequitur Campan in diuers. iuris canon. rub. 7. c. 4. num. 17.
Sed quod insans si consecraretur Episcopus, nihil ageret, colligitur ex S. Thom. in suppl. ad 3. p. sum. q. 30. art. 2. Henriquez in summ. lib. 1. cap. 21. §. 4. et lib. 10. cap. 14. §. 3. Menochius de arbit. cons. 5. casu 427. numero 10. nam requiritur ætas, recipientis pastoralem curam animarum, & quem admodum carens vsu rationis est inhabilis ad matrimonium corporale exigens interiorem consentium, vt scribit idem S. Thom. in supplement. quest. 45. artic. 4. ita pariter ad spirituale cum persona concontranda in Episcopum fiat sponsus suæ Ecclesie.
Et litterarum scientia.] Vide infra sess. 22. de reformat. cap. 2. 8.

Barbos. Collect. in Concil. Trid.

D 3 Quod

Quòd duas Ecclesias nullus Prælatus regat.

CAPVT II.

- 1 Papa solus potest vni duos Episcopatus conferre.
 2 Episcopatus duos vnire potest solus Papa,
 3 Episcopatus vnus quando alteri vnitur quomodo functiones faciendæ.
 4 Cardinales comprehenduntur hoc decreto.

^a Sub Innoc. 3. Lateran. cap. 29. alij quinque adhuc dispensabantur.

Nemo quacumque etiam dignitate, gradu, aut præminentia præfulgens, plures Metropolitanas, seu cathedrales Ecclesias, in titulum, siue commendam, aut alio quouis nomine, ^a contra sacrorum canonum instituta, recipere, & simul retinere præsumat: cum valde felix sit ille censendus, ^a cui vniam Ecclesiam bene, ac fructuosè, & cum animarum sibi commissarum salute regere contigerit. Qui autem plures Ecclesias contra præsentis decreti tenorem nunc detinent, vna, quam maluerint, retenta, reliquas infra sex menses, si ad liberam Sedis Apostolicæ dispositionem pertineant, alias infra annum dimittere teneantur: alioquin Ecclesia ipsa, vitimò obrenta duntaxat excepta, eo ipso vacare censentur.

Vide Azor. *instit. moral. p. 2. lib. 6. c. 13. à princ. Less. de iustit. lib. 2. c. 34. num. 138.*

1. Solum Papam posse vni duos Episcopatus conferre, per cap. relato 21. *quæst. 1. Et cap. in cui 32. de elect. lib. 6. resoluunt Flamin. Patif. de confident. q. 18. num. 9. Abb. quæst. 1. colom. 3. num. 6. Card. Tusc. tom. 6. litt. P. conclus. 49. num. 18. & dispensare quòd quis obtineat duas Ecclesias Episcopales, Abb. conf. 101. Videtur primò, num. 6. lib. 2. Cardin. Tusc. d. litt. P. concl. 69. num. 26.*
2. Et solum posse duos Episcopatus vnire probant cap. *in temporis, cum seq. 16. quæst. 1. cap. sicut vnire, de excess. Prælat. & resoluunt Duaren. de benef. lib. 5. cap. 6. Reuill. in praxi benef. titul. de vnionib. à num. 22. Cened. ad Decretal. collect. 87. num. 1. Nicol. Garc. de benef. part. 1. 2. c. 2. nu. 60. cum seqq. Valer. Reginald. in praxi fori poenit. lib. 50. tra. 3. num. 299.*
3. Quando vnus Episcopatus alteri vnitur, Episcopus in aliqua parte alterutrius residens suæ obligationi circa residentiam satisficit, dum tamen in aliqua ex suis Cathedralibus resideat temporibus à Concil. præscriptis decreto cap. 1. *vers. eosdem interim admonet. sess. 23. Synodus indicenda, & celebranda est singulis annis in quolibet Episcopatu, sed ad illam in altero ex dictis Episcopatus vnitis celebrandam nequaquam tenetur accedere clerus alterius Episcopatus. Et clerus vnus Episcopatus non solum tenetur facium oleum accipere ab Episcopo illud in alio Episcopatu conscienter, verum etiam cogi potest eidem Episcopo in huiusmodi ministerio assistere ad sacrorum canonum præ-*

scriptum; & si clericus vnus Episcopatus monitus ad recipiendum oleum sanctum in alio consecutum, in spreto sui proprii Episcopi accipiens illud ab alieno, potest ultra peccatum mortale puniri ab Episcopo. Episcopus in vno ex dictis Episcopatus existens potest per se ipsum cognoscere causas alterius ciuitatis, vel diocesis, adhibito Notario sibi bene viso tam in processibus conscribendis, quam in actis visitationis conscribendis; sed tamen debet eam habere rationem, vt id non passim, sed raro, & a qua ex causa fiat, & in arduis tantum & grauioribus negotijs, ne constitutio vnionis elidatur. Semper Episcopus existens in vno ex dictis Episcopatus inferendus, & appellandus est Episcopus illius in primo loco, & deinde alterius à quo abest; quòd si extra diocesim resideat in negotijs ad vnum pertinentibus, est illius in primo loco Episcopus denominandus. Ita Aldan. in compendio Canoniarum resolut. lib. 2. tit. 2. nu. 3. vbi refert ita fuisse decretum in causa Castellana, & Hortana 8. Iunij 1624.

4. Cardinales comprehenduntur in hoc decreto, cum simus in lege correctoria, & materia peccati, maximus enim abusus est, vt qui vix fructuosè vniam Ecclesiam regere potest, alteram accipere audeat, præsertim cum vnusquisque in Ecclesia sua residere teneatur, cap. 1. *sess. 23. de reformat.* Ita Aldan. d. lib. 2. tit. 3. num. 2. vbi refert ita resolutum.

^a Cui vniam Ecclesiam bene, &c. Vide Nauarr. de orat. cap. 22. num. 22.

Quòd beneficia Ecclesiastica dignis, & residentibus conferantur.

CAPVT III.

- 1 Inhabiles ad beneficia consequenda qui.
 2 Curati cogendi sunt ad subeundum per se ipsos, & non per substitutos ea munera ad quæ tenentur.
 3 Beneficiorum Ecclesiasticorum collatio facta indignis venit irritanda.

^a Part. 1. c. 13. c. quia non multi. de cler. non resi. b. Cap. licet Canon. de elect. in 6. decr. c. 14. c. graue nimis. de præbend. * Vide post fin. huius libri.

Inferiora beneficia Ecclesiastica, præsertim curam animarum habentia, personis dignis, & habitibus, ^a & quæ in loco residere, ac ^b per se ipsos curam ipsam exercere valeant, iuxta constitutionem Alexandri tertij, in Lateranensi, ^c quæ incipit, ^d Quia nonnulli, & aliam Gregorij X. in generali Lugdunensi Concilio, ^e quæ incipit, ^f Licet canon, editam, conferantur: ^g aliter autem, facta collatio, siue prouisio, ^h omnino irritetur, & ordinarius collator pœnas constitutionis Concilij generalis, ⁱ quæ incipit, ^k Graue nimis, se nouerit incursum.

De his, qui inhabiles de iure sunt ad beneficia consequenda, agit nouissimè Squillante de priuileg. cleric. c. 4. per totum, & latè ego ipse de iure Ecclesiastico, lib. 3. c. 13. vbi de hæreticis, eorumque fautoribus, receptatori-

bus, & defensoribus, excommunicatis, suspensis, interdictis personaliter irregularibus, bigamis, aleatoribus publicis, simoniacis in beneficio assequendo post priuationem, clericis male vsurpantibus bona quæcunque, vel iura Eccle-

Ecclesiarum, concubinaris incorigibilibus, coniugatis, laicis, illiteratis, corpore vitiatis, peruersis, filijs, & nepotibus offendendum Cardinalem, & alijs. Et quoad nostrum Regnum Portugaliæ, dixi latè in tract. de Canonis & Dignitatibus, cap. 12. à num. 48.

¶ *Et quæ in loco residere, &c.*] De residentia Episcoporum egi in tract. de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 53. Et de residentia Parochorum tractavi de officio, & potest. Parochi, cap. 8. & de illa Canonico, ac Dignitatum dixi in tract. hac de re edito, c. 20.

¶ *Per se ipsos curam ipsam exercere valeant.*] Curati cogendi sunt ad subeundum per se ipsos, & non per substitutos ea munera, ad quæ tenentur; tolerandum autem ut per substitutos verbeantur in illis tantum actibus, in quibus expressis verbis canonum, decretorumve Concilij permissum eis est, ut per vicarios, coadiutores, vel substitutos possint officio suo fungi. Ita Aldan. in compend. canon. resolut. lib. 1. tit. 7. uum. 2. vbi dicit sic decisum die 3. Julij 1591.

¶ *Quæ incipit, Quia nonnulli, &c.*] Vide Steph. VVeyms ad constitutiones 24. ex antiquo iure desumptas, & per Concil. Trid. innotatas constit. 10. pag. 85. cum seqq. vbi innouari dicitur cap. quia nonnulli de cler. non resid. per decretum Concilij in præfenti, & vnum ac alterum multipliciter declaratur.

¶ *Quæ incipit, Licet canon.*] Vide Steph. VVeyms ad constitutiones 24. ex antiquo iure desumptas, & per Concil. Trid. innotatas constit. 3. pag. 23. cum seqq. vbi innouari dicitur cap. licet canon. de elect. lib. 6. per decretum Concilij

in præfenti, & vnum ac alterum multipliciter declaratur.

¶ *Aliter autem facta collatio, &c.*] Vide Fr. Emmari. 4. quæst. regul. tom. 2. q. 52. art. 5. vbi intelligit de indigno, non autem de collatione facta digno, prætermissis digniore; hanc enim non iubet Concilium irritari, refert Campan. in diuers. iuris Canon. rub. 7. cap. 6. num. 74.

¶ *Omnia irritetur.*] Vide Nauarr. in c. si quando, excepte. 18. sub num. 4. de rescript. Salzed. ad Bernard. in præf. c. 21. lit. H. in nouiss. edit. metipsum de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 63. num. 3. nouissime Steph. VVeyms d. constit. num. 7. ibi, Quas penas (dicti cap. quia nonnulli) licet synodus Trid. non repetierit, neque expresserit, dubium tamen non est quin complexa sit, & implicite comprobauerit; quando tam serid montum voluit quemcunque collatorem ordinarium se penas constitutionis generalis (id est d. cap. quia nonnulli) incursum, si personæ indignis conferat beneficium Ecclesiasticum ad suam collationem spectant. Quinimo dicit potest hanc grauiorem penam Conclij generalis extendisse etiam ad eos, qui habilibus conferunt, dum vident eos vtrouique residere non posse: propterea quod aequaliter & coniunctim de istis, secuti de his disposerit, ac postea indistincte voluerit eos penas Conclij generalis incurere si contrauerint.

¶ *Quæ incipit, Graue nimis, &c.*] Vide Stephan. VVeyms ad constitutiones 24. ex antiquo iure desumptas, & per Concil. Trid. innotatas constit. 13. pag. 120. cum seqq. vbi innouari dicitur cap. graue nimis, de præbend. & dignit. per decretum Concilij in præfenti, & vnum ac alterum multipliciter declaratur.

Quod deinceps nullus plura incompatibilia beneficia Ecclesiastica recipiat.

C A P V T I V.

1 Beneficiorum incompatibilitatem qui Doctores tractent. 2 Incompatibilitatis decretum hoc, procedit in illis, qui post Concil. Trid. recipiunt duos canonicatus. 3 Episcopus potest habenti canonicatum, aut beneficium simplex, quod ad vitam eius sufficit, parochialem Ecclesiam conferre. 4 Vacatio primi ipso iure per adoptionem secundi pacificè possessi inducit in residentiam requirentibus, aut alijs quomodocunque incompatibilibus beneficijs. 5 Præbenda dimidia vacat per affectionem canonicatus. 6 Portio vacat ipso iure per affectionem scholasticæ. 7 Canonicus obtinens dignitatem perdit canonicatû. 8 Dignitas retineri non potest vigore alicuius consuetudinis cum portione. 9 Capellania, cui adiunctum est onus deseruendi in choro, obtineri non potest cum canonicatu. 10 Capellanus in Ecclesia cathedrali tenetur ad residentiam stante fundatione capellæ cum onere qua-	rundam Missarum, & inseruendi in choro. 11 Capellania cum mansionaria an retineri possit. 12 Capellania tres sub eodem recto uniformes si quis per annum ex collatione Episcopi retinuerit, incidit in priuationem omnium ipso iure. 13 Capellania, & monasterium, quorum fructus sunt tenues, incompatibilia beneficia sunt. 14 Parochialem vnâ habens, & titulum alterius, tenetur alteram dimittere. 15 Non habet locum in duabus parochialibus, quarum altera vnita est beneficio simplici. 16 Beneficia plura vnita an possint retineri. 17 Procedit in his tantum dignitatibus, & canonicatibus, quibus à principio coniuncta fuit cura animarum. 18 Beneficia incompatibilia per viam commendæ perpetuè retineri non possunt. 19 Commendæ ad sex menses in Ecclesijs curatis fieri solita, amplius post Concil. locum non habent. 20 Circa incompatibilitatem in beneficijs quatuor tempora ante Concil. considerantur.

Quicumque de cætero plura curata, aut alijs incompatibilia beneficia Ecclesiastica, & siue per viam vnionis ad vitam, si seu commendæ perpetuæ, aut alio quocunque nomine & titulo, contra formam sacrorum canonum, & præsertim constitutionis Innocentij tertij, quæ incipit: De multa, recipere, ac simul retinere præsumperit, beneficijs ipsis, iuxta ipsius constitutionis dispositionem, & ipso iure, etiam præfentis canonis vigore, priuatus existat.

1. Vide Nauar. consil. 34. in antiq. alijs consil. 17. in nouis, de præbend. Sayr. in floribus decis. sub eodem tit. decis. 38. Salzed. ad Bernard. in practica cap. 49. Sbroz. de vicario Episcopi lib. 1. quæst. 45. Flamin. Paris. de resignat. benef. lib. 3. quæst. 1. num. 121. cum seqq. Cardin. Tusch. lit. B. conel. 64. & 66. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 6. cap. 13. cum seqq. Aloyf. Rice. in collect. decis. par. 3. collect. 474. & in decis. cu-

ria Archiep. Neapol. p. 4. decis. 226. Nicol. Garc. de benef. p. 11. c. 5. §. 2. num. 18. cum seqq. Prosper. de Augustino in addit. ad Quarant. in summa Bullarj. verb. beneficiorum resignatio, causa 9. Molfet. in summa Theologia moralis tract. 6. cap. 9. Monet. de commendat. vltim. volunt. cap. 12. num. 28. Armendar. in addit. ad recap. legum Nauarræ lib. 4. tit. 7. de pluralitate benef. metipsum de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 62. num. 31.

* Infra sess. 2. de reform. cap. 17. b. supra c. 2. cap. de multa, de præb. & cap. 16. in concil. Lateran. 2.

- num. 31. Rot. decis. 483 p. 3. diuers. & decis. 608. & 609. in 1. collect. nouiss. Farin. alias p. 4. diuers. Nouissime Stephan. VVeyms ad constitutiones 24. ex iure antiquo desumptas. & per Concil. Trid. innotatas const. 12. pag. 103. cum seqq. vbi innotari dicitur cap. de multa. de prebend. per decretum Concilij in presenti.
12. Incompatibilitatis decretum hoc procedere etiam in illis, qui post Concil. Trident. recipiunt duos Canonicatus, & retinent sine dispensatione Sedis Apostolicæ, decimum referunt Nicol. Garc. de benef. p. 11. cap. 5. num. 84. in 2. declar. & Armendar. d. tit. 7. de pluralitate benef. num. 13. Nam quod de incompatilibus beneficijs dicitur in hoc decreto, intelligendum est de omnibus beneficijs residentiam requirentibus, quæ aliquis post publicationem Concilij receperit, veluti duos canonicatus, vel Canonicatum Parochialis, ita attestatur resolutum Nicol. Garc. d. num. 84. in 1. declar. Armendar. d. tit. 7. de pluralitate benef. num. 12. Aloyf. Ricc. in decis. curia Archiep. Neapol. p. 4. decis. 226. num. 7.
13. Episcopus potest habenti Canonicatum, aut beneficium simplex, quod ad vitam eius sufficit, parochialium Ecclesiam conferre, sed adepta pacifica possessione Parochialis, vacat Canonicatus, seu beneficium simplex, vt referunt decimum Nicol. Garc. d. num. 84. in 3. declar. Armendar. d. loco num. 14. & 15. Sicut, & adepta pacifica possessione Canonicatus, vacat Parochialis, & illius Rector definit talis esse ipso iure, vt post Gonzal. ad regul. 8. Concil. gloss. 15. num. 15. & 16. tenuit Rota in Murinen. Canonicatus 13. Iunij 1614. coram bono mem. Vbaldo sen.
14. In residentiam requirentibus, aut alijs quomodocumque incompatilibus beneficijs, (etiam si Canonicatus sint, vel portiones) inducitur vacatio primi ipso iure per adeptionem secundi pacifice possessi: iuxta de multa, de prebend. Ita per text. in presenti resoluunt Aloyf. Ricc. in praxi rerum fore ecclies. decis. 393. in 1. edit. alias resolut. 332. num. 12. in 2. edit. Nicol. Garc. d. num. 84. in 6. declar. Armendar. d. loco num. 17. Ego ipse d. parte 3. alleg. 62. num. 28.
15. Per affectuionem Canonicatus vacare dimidiam prebendam, decimum notant Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 114. Armendar. d. l. 7. de pluralitate benef. num. 19.
16. Per affectuionem Scholasticæ vacasse ipso iure portione, quam de Scholasticia prout in eadem Ecclesia obtinebat, respondit S. Congregat. quam non semel sequuta est Rota, & signanter in Zamoren. Canonicatus de Toro 13. Martij 1598. coram Orano. & in Giennen. Portionis 5. Iunij 1613. coram Vbaldo sen.
17. Canonicum obtinentem dignitatem perdere canonicatum, referunt decimum Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 244. Armendar. d. loco num. 24. Priuilegio tamen, vel consuetudine potest aliquis in vna Ecclesia fungi duplici officio, vt fit thesaurarius, & Canonicus, & propterea duplices lucrari distributiones, quia obtinet eas diuerso iure, cum inter dignitates suppleat numerum dignitatum, & inter Canonicos suppleat numerum Canonicorum, nec eget substituto, ita resolutum attestatur Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 245. vbi num. seq. quod huic consuetudini non censetur derogatum decreto Concil. Trident. sess. 24. cap. 17. de reformat. Armendar. d. loco num. 25. Ego ipse d. p. 3. allegat. 62. num. 18. Et tunc quotidiana distributiones debentur tam ratione Archidiaconatus, quam canonicatus, vt tenuit Rota in Oriolen. Canonicatus 10. Iunij 1616. coram bona mem. Remboldo. Dignitas verò retineri non potest vigore alicuius consuetudinis, cum portione pro qua teneretur subire seruitia inferiora. Rota in Giennen. Portionis 5. Iunij 1613. coram bona memor. Vbaldo sen. Eodem modo vigore consuetudinis huiusmodi non potest obtinens canonicatum, cui post Concil. iniunctum est onus penitentiariæ, obtinere dignitatem in eadem Ecclesia, quia consuetudo strictè est interpretanda, tum quia nemo potest esse triplex in eadem Ecclesia, ex Nic. Garc. d. p. 11. cap. 5. num. 249.
18. Capellania, cui adiunctum est onus deferuendi in choro, obtineri non potest cum canonicatu, non autem si haberet simpliciter onus celebrandi Missam, nisi essent sub eodem tecto, & tunc poterit cum dispensatione Apostolica referunt decimum Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 243. in 3. declar. Armendar. d. l. 7. de incompatib. benef. num. 23.
19. Capellanus in Ecclesia Cathedrali tenetur ad residentiam stante fundatione suæ Capellæ cum onere, quarundam Missarum, & inferuendi in choro, ita Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 2. tit. 3. num. 4. vbi refert decimum in Ferrarien. 4. Decembris 1627.
20. Capellania habens onus celebrandi certas Missas, & coadiuuandi in cura animarum Ecclesiæ plebanatus, est beneficium incompatibile cum alio beneficio curato, alijs personalem residentiam requirente, ex Aldan. vbi supra, attestante sic fuisse resolutum in vna Auerfana.
21. Capellania cum mansionaria, habita ratione ad redditus annuorum fructuum vtriusque beneficii, qui perquam tenues sunt, ex Concil. decretis incompatibilis non est, si tamen vtrumque sit sub eodem tecto, vt simul retineri possint, opus est Sedis Apostolicæ dispensatione, ita referunt decimum Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 243. Armendar. d. loco num. 21.
22. Capellanas tres sub eodem tecto vniformes si quis per annum ex collatione Episcopi retinuerit, incidit in priuationem omnium ipso iure, non obstante Episcopi dispensatione. Ita resolutum attestatur Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 98. Armendar. d. loco num. 18.
23. Capellania, & monasterium, quorum fructus sunt tenues, incompatibilia beneficia sunt, nec possunt retineri sub eodem tecto sine dispensatione Apostolicæ. Ita dicunt decimum Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 243. in 2. declar. Armendar. d. loco num. 22.
24. Habens vniam Parochialem, & titulum alterius, cuius fructus sunt alteri reseruati, nihilominus alteram dimittere tenetur, ita attestatur resolutum Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 134. Armendar. d. loco num. 20.
25. Hoc decretum non habet locum in duabus Parochialibus, quarum altera vnita est beneficio simplici, vel dignitati, si Parochialis vnita est perpetuò, & accessorie, vnde potest retineri, si modo vtrumque legitime obtinuit. Ita Armendar. d. l. 7. de incompatibilib. benef. num. 53.
26. Sine per viam vnionis.] Vide Flamin. Paris. de resign. benef. lib. 12. quest. 3. num. 49. Quintanad. ecclies. lib. 1. cap. 4. num. 12. & cap. 7. num. 7. & lib. 4. temp. 8. num. 46. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. §. 7. num. 147. Nicol. Garc. d. p. 11. cap. 5. num. 219.
27. Decretum hoc obseruandum est in ijs tantum dignitatibus, & Canonicatibus, quibus a principio comuncta fuit cura animarum, non autem si ab initio illis cura annexa non esset, sed postea, vt aiunt, ex postfacto. Ita decimum asserit Aldan. d. rit. 3. num. 6.
28. Seu Commenda perpetua.] Vide Hoied. de incompat. benef. p. 1. cap. 14. à num. 16. Flamin. Paris. de resignat. benef. lib. 3. quest. 1. num. 110. Sayrus in floribus decis. sub tit. de prebend. decis. 32. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. glossa 5. §. 8. à principio, & num. 20. Prosper de Augustino in addit. ad Quarant. in summa Bullarij, verb. beneficiorum resignationes causa 9. vers. secundò limita. Azor. insit. moral. p. 2. lib. 6. c. 10. quest. 11. vers. verum dubia. & cap. 13. quest. 3. Aloyf. Ricc. d. collect. 474. in med.
29. Commenda, quæ ad sex menses in Ecclesijs curatis fieri poterant ab Ordinarijs, iuxta cap. nemo, de elect. in 6. amplius post Concil. locum non habent, sed deputandi Vicarij sunt ad formam cap. 18. sess. 24. de reformat. Ita refert decimum Aldan. d. tit. 3. num. 7.
30. Iuxta ipsius constitutionis dispositionem.] Vide Nicol. Garc. de benef. p. 11. cap. 5. à num. 91.
31. Ipso iure animam, &c.] Quatuor tempora in hoc proposito ante Concil. Trident. distinguunt Hoied. d. p. 1. cap. 7. num. 7. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 15. num. 9. cum seqq. Azor. d. lib. 6. cap. 13. quest. 1. Nicol. Garc. d. cap. 5. à princip. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fore ecclies. decis. 393. in 1. edit. alias resolut. 332. in 2. edit. Stephan. VVeyms d. const. 12. num. 3. cum seqq.

Beneficia plura obtinentes, suas dispensationes exhibere tenentur: per competentes Vicarios recte cura animarum agatur: beneficia suis obsequijs minimè fraudentur.

CAPUT V.

- 1 Doctores de materia huius cap. agentes.
- 2 Beneficia incompatibilia obtinentes sunt cogendi exhibere suas dispensationes.
- 3 Possessor pacificus beneficij tenetur ostendere titulum, cum superior ex officio inquirat.
- 4 Ordinarius non obstante regula de trienniali, potest possessorem compellere ad ostendendam dispensationem.
- 5 Beneficium vacat ipso iure per non ostensionem tituli, seu dispensationis coram Ordinario postquam beneficiarius monitus fuerit.
- 6 Vicario assignanda est competens portio ex fructibus beneficij.
- 7 Congrua portio qua.
- 8 Beneficiati nō sunt cogendi ad sustinenda onera, quae infundatione, vel institutione non reperiuntur.

Ordinarij locorum quoscunque plura curata, aut alijs incompatibilia beneficia Ecclesiastica obtinentes a dispensatione suas exhibere districtè compellant, & alijs procedant iuxta constitutionem Gregorij X. in generali Ludgunensi Concilio editam, quae incipit, ^a Ordinarij: quam eadem sancta Synodus innouandam censet, & innouat. Addens insuper, quod ipsi Ordinarij etiam & per idoneorum Vicariorum deputationem, & congruam portionis fructuum assignationem omnino prouideant, ut animarum cura nullatenus negligatur, & beneficia ipsa ^d debitis obsequijs minimè defraudentur: appellationibus, priuilegijs, exemptionibus quibuscunque, etiam cum iudicum specialium deputatione, & illorum inhibitionibus in praemissis nemini suffragantibus.

⁴ Lib. 6. decret. de offic. ord. c. 3. infra c. 7. & supra sess. 6. de reformat. c. 1. in fin.

1. Vide Couarr. in reg. possessor. p. 2. §. 10. num. 9. col. 2. Mascard. de probat. concl. 1372. à num. 18. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 11. q. 14. num. 35. cum seqq. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verb. Bulla. §. 5. Aloy. Ricc. in collect. decis. p. 3. collect. 607. & p. 4. collect. 889. & in praxi fori eccles. decis. 397. & 701. in 1. edit. alias resolut. 335. & 593. in 2. edit. Marc. Anton. Genues. in pract. Archiep. c. 21. n. 10. nouissime Steph. V. Veyms ad constitutiones 24. ex antiquo iure desumptas, & per Concil. Trid. innouatas constit. 6. pag. 49. vbi innouatur cap. Ordinarij, de offic. ordin. per hoc decretum.
2. ^a Dispensationes suas exhibere, &c.] Beneficia incompatibilia obtinentes sunt cogendi exhibere suas dispensationes, etiam si per quinquennium possederint. Ita in vna Aquilana refert decretum Aidan. in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 4. num. 3.
3. Non possessor etiam pacificus beneficij tenetur probare, & ostendere titulum cum superior ex officio inquirat, vide Felin. in cap. licet Heli. num. 17. de simon. & in reperi. verb. Episcopus, aut alius Prælati, Cosin. in pragmat. sanct. tit. de pacifici possessor. in §. ordinarij. in gloss. verb. inquirant. Bernard. reg. 236. & 763. Sela. de benef. p. 3. q. 25. vers. & concludendo. Cened. ad Sextum, collect. 18. num. 2. Menoch. de presump. lib. 3. presump. 132. num. 46. cum seqq. Mascard. & ceteros post eum citatos num. 1. late Lotter. de re benef. lib. 2. quest. 36. num. 37. vbi num. 36. subdit per imperantem, vel alium, qui pretendat ius in beneficio, non posse compelli plura beneficia possidentem exhibere titulum suum, & num. 42. & 43. addit non posse etiam Ordinarium quocumque prae-textu cogere, cum ipse facit se partem iniuste procedendo, aut iuste, iudicialiter tamen, coram superiore.
4. Vnde posse Ordinariū, non obstante regula de trienniali, possessorem compellere ad ostendendam dispensationem, resoluit Flores de Mena var. lib. 2. q. 23. nu. 61. cum seqq. Stephan. V. Veyms d. loco num. 10. licet enim per reg. de trienniali possessore excludatur tertius inquietans in beneficio, non tamen excluditur Ordinarius, vt tenet Perez l. 3. tit. 16. lib. 8. ordinam. pag. 327. quem refert Cened. d. collect. 18. num. 3.
5. Vacare ipso iure beneficium per non ostensionem tituli, seu dispensationis coram Ordinario postquam beneficiarius monitus fuerit, tenet Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 15. num. 62. Masfobr. in praxi habendi concursum. reg. 1. dub. 2. num. 23. Ego ipse de officio & potestate Episcopi parte 3. allegat. 57. num. 222.
6. ^b Per idoneorum Vicariorum deputationem, &c.] Vide infra hac eadem sess. cap. 7.
7. ^c Et congrua portionis fructuum assignationem, &c.] Vicario assignandam esse competentem portionem ex fructibus beneficij per hunc text. tenet Azor. instit. moral. p. 2. lib. 6. cap. 29. quest. 2. Sed antequam eam decernat Episcopus, multa perferatari oportet, nempe qualitates, & circumstantias loci, beneficij, personarum, morum regionis, & alia quamplurima recentia a Rebuff. in tract. de congrua portione, q. 8. per tot. & praecipue num. 61. Valenz. consil. 54. à num. 42. Surdus de alimentis, tit. 4. q. 23. num. 44. Stephan. Gratian. disceptationum forensium, cap. 366. à num. 17. & cap. 399.
8. Sed ita Prælatorum arbitrio facienda, se continere debet vt non maior centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum summa computatis omnibus etiā incertis emolumentis, & alijs obuentioibus communiter percipi solitis, vt statuit Pius V. in sua constit. incip. Ad exequendum, sub dat. Kalend. Nouembris 1567. quam refert Quarant. in summ. Bullarj. verb. Vicarius perpetuus. & illam non esse reuocatam per aliam Gregorij XIII. asserunt Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. §. 3. num. 79. & Campan. in diuersiuris Canon. rubr. 7. num. 121. Vnde quotidianas distributiones, aliaque incerta numerari in huiusmodi portione resoluit Gonzal. ad regul. 8. Cancell. §. 7. proem. num. 185. & consuluit Guttier. consil. 8. Vide alia infra cap. 7.
9. ^d Debitis obsequijs minima defraudentur.] Beneficiati nō sunt cogendi ad sustinenda onera, quae in fundatione, vel institutione, aut statuti non reperiuntur, vel ad quae ex antiquissima consuetudine non tenentur, ita Aidan. d. tit. 4. num. 4. vbi refert resolutum in vna Cremonen.

Beneficiorum uniones perpetuae quae debeant irritae declarari post examen factum ab Ordinario.

C A P V T V I.

- 1 Doctores de unione beneficiorum agentes.
- 2 Unionum, & suppressionum reuocatio.
- 3 Ordinarij habent facultatem examinandi uniones factas à 40. annis citrà à publicatione Concilij numerandos, quae non sunt effectuate.
- 4 Non grauat partes ad iustificandas uniones à 40. annis citrà factas, quae non sunt effectuate, sed tantum vult quòd Ordinarius possit illas reuiderere.
- 5 Uniones perpetuae per subreptionem obtentae à 40. annis factae à die publicationis Concilij ab Ordinarijs possunt examinari.
- 6 Visitatores deputati à Commendatarijs Ordinis S. Benedicti Vallisoleti non possunt cognoscere de viribus unionum factarum Ecclesia de Monteferrato.
- 7 Ordinarij possunt reuiderere uniones in casibus, quibus licet de iure communi etiam vltra 40. annos.
- 8 De clausula quòd non possit dari de subreptione.
- 9 Non habet locum in unione quae tempore publicationis Concilij erat in parte effectum sortita.
- 10 Vnio quando dicatur effectum sortita.
- 11 Causa iusta, seu legitima in unione requisita est necessitas, aut vtilitas Ecclesiae.
- 12 Vnio facta per Ordinarium sine causa, vel ex falsa causa, nulla est ipso iure.
- 13 Causae unionis verae non praesumuntur.
- 14 Episcopus confirmatus, quamuis non consecratus, potest beneficia & Ecclesias suae diocesis unire.
- 15 Vicarius generalis Episcopi uniones facere potest si id illi specialiter committatur.
- 16 Capitulum Sede vacante potest unire sicut Episcopus.
- 17 Legatus à latere potest unire beneficia prouincię suę legationis, absque tamen prauidicio Episcopi.
- 18 Abbates, & alij Praelati Episcopo inferiores possunt unire.
- 19 In unione faciendae citari debent omnes, quorum interest.
- 20 Interesse habentes qui sint, ad hoc vt citentur in unione faciendae.
- 21 Ecclesiam subiectam Abbati, aut alij inferiori Praelato non potest Episcopus unire absque illius consensu.
- 22 Ecclesia si sit inuispatronatus in unione de illa faciendae requiritur patroni consensus.
- 23 Rectoris, seu possessoris beneficij consensus non exigitur in unione de eo faciendae ab Episcopo, si illa debet effectum sortiri post Rectoris obitum.
- 24 Dismembratio, seu alienatio partis ipsius beneficij non potest fieri nisi ipso vocato Rectore.
- 25 Plebs non est vocanda in unione faciendae, nisi allegaret causam rationabilem ne fieret unio.
- 26 Consensus Capituli Ecclesie Cathedralis requiritur in unione per Episcopum faciendae.
- 27 Consensus Capituli satis est si post unionem accedat.
- 18 In unione faciendae ab Episcopo ipse Capitulo non sufficit illius consensus.
- 29 Vnio quibus modis probetur.

^a Vide sess. 14. c. 9. de reformat. infr. sess. 14. de reformat. c. 13. & sess. 25. de re form. c. 9.

V Niones perpetuae ^a, & à quadraginta annis citrà factae, examinari ab Ordinarijs, tanquam à Sede Apostolica delegatis, possunt: & quae per subreptionem, vel obreptionem obtentae fuerint, irritae declarantur. Illae verò, quae à dicto tempore citrà concessae nondum in toto, & vel in parte sortitae sunt effectum, & quae deinceps ad cuiusvis instantiam fient, & nisi eas ex legitimis, aut alijs rationabilibus causis, coram loci Ordinario ^c vocatis, quorum interest, verificandis factas fuisse confiterit, per surreptionem obtentae praesumantur: ac propterea, nisi aliter à Sede Apostolica declaratum fuerit, viribus omnino careant.

1. Vide Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 26. num. 1. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. unio, §. 6. & verb. visitatio, vers. decimum dubium. Azor. institutionum moralium part. 2. lib. 6. cap. 28. quaestio 12. Zypa us in analytica postremi iuris ecclesiastici enarratione, lib. 5. sub tit. de excessibus Praelati, num. 1. Flores de Mena variarum quaest. lib. 3. quaest. 23. num. 50. Sanchez in praecepta Decalogi, tom. 2. lib. 7. cap. 29. num. 179. Marc. Anton. Genuent. in practica bil. ecclesiast. quaest. 440. Massobr. in praxi habendi concursus. pralud. 13. dub. 4. num. 3. 6. & 14. secundum Romanam impressionem. Monet. de commutat. ultim. voluntatum, cap. 11. num. 389. & 470. Hieron. Roder. in compend. quaestionum Regularium, resolut. 15. num. 32. Tamburinus de iure Abbatum tom. disp. 15. quaest. 3.
2. In regula 13. Cancell. reuocatur omnes uniones, suppressiones, & dismembrationes, siue Apostolica, siue quacumque alia auctoritate factae, quae suum non sint sortitae effectum, praeterquam si sint factae in executionem decretorum S. Concil. Trident. Sed haec reuocatio non se extendit ad uniones factas ex causa necessaria, puta dotationis, vel pro augmento dotis necessario pro

sustentatione cultus diuini, vt tenet Mohedan. decis. 7. num. 1. de priuilegijs. Crescent. decis. 1. num. 1. de paroch. Put. decis. 331. & 337. in antiq. alias decis. 329. io correct. lib. 1. Rot. decis. 1143. lib. 3. p. 2. diuers. Seraphin. decis. 982. num. 1. Caualler. decis. 449. à num. 4. Burrat. decis. 734. num. 9. Lotter. de re benef. lib. 1. quaest. 29. num. 15. Theodof. de Rubcis in singularib. Rota p. 2. verb. unio, §. 1. pag. 112.

^a A quadraginta annis citrà factae. Istos annos à publicatione Concilij numerandos esse, tenent Azor. d. cap. 28. quaest. vlt. Sanchez d. cap. 29. num. 178. Zerol. d. verb. unio, §. 6. vbi decimum asserit possessorem duarum parochiarum, quae per consuetudinem à quadraginta annis citrà tanquam vnitae semper sine collatione collatae fuerunt, molestandum non esse.

Hoc decretum quatenus dat Ordinarijs facultatem examinandi uniones factas à 40. annis citrà, quae non sunt effectuate, non grauat partes ad illas iustificandas, sed tantum vult quòd Ordinarius possit illas reuiderere, vt suadet illa dictio aduersatiua, verò, posita in secunda parte, vbi vult illas quae non sunt sortitae effectum, verificandas

secundas esse, alias præsumi subreptitias, Rot. in *Burgen. uniois de Clines* 27. Martij 1591. coram Orano, ubi etiam fuit resolutum, hoc decretum loqui ubique Ordinarius ex officio vult reuideri vniones factas à 40. annis citra, quod potest facere; secus quando in contradictorio iudicio agitur de validitate vnionis ad instantiam partis, quia hoc casu Concil. nihil disponit, & danti de subreptione vnionis incumbit onus probandi subreptionem.

5. Vniones perpetuæ per subreptionem obtentæ à 40. annis factæ à die publicationis Concilij Trid. computandis, ab Ordinarijs possunt examinari, & irritæ declarari. Ita refert decifum Aldan. in *compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 5. num. 3.*

6. Visitatores deputati à Commendatarijs Ordinis Vallisolerij S. Benedicti, non possunt cognoscere de viribus vnionum factarum Ecclesiæ S. Marie de Monteferrato eiusdem Ordinis, sic in *una Vicen. resolutum fuisse asserit Aldan. ubi supra.*

7. Per hoc decretum non excluduntur Ordinarij quominus vniones reuideri possint in casibus, quibus licet de iure communi etiam ultra 40. annos, refert decifum Aldan. *d. tit. 5. num. 4.*

8. *Et qua per subreptionem, &c.*] Vbi in vnione adest clausula quod nõ possit dari de subreptione sublata aliter iudicandi; &c. ad instantiam partis, non potest dari de subreptione vnionis, non habita oris apertione, non obstante Concilio, quod loquitur quando Ordinarius ex officio, non autem quando ad instantiam partis procedit. Ita Rot. in *d. Burgen. uniois de Clines* 27. Martij 1591. coram Orano.

9. *Vel in parte scripta sunt effectum.*] Non habet locum in vnione, quæ tempore publicationis Concilij erat in parte effectum sortita, vt censuit Rot. in *Burgen. uniois* 26. Nouembrii 1588. coram Orano.

10. Vno autem dicitur effectum sortita, quando ipsius vigore fuit capta possessio, vt resoluunt Mandos. *ad reg. 12. Cancill. quest. 5. Hoied. de incomparib. benef. par. 2. cap. 3. num. 21. Nicol. Garc. de benef. p. 12. cap. 2. num. 281. Malsober. d. pralud. 13. dub. 4. num. 5. Aloyf. Ricc. dicit. resolut. 376. num. 2. vbi num. 6. tenet vt vno dicitur sortiti effectum, non requiri fructuum perceptionem ex ipsa possessione capta, & citat Rot. in *una Perusina benef. q. 1. Aprilis 1596. coram Card. Blanchetto.**

11. *Si Nisi ex legitimis, &c.*] Ergo causa iusta, seu legitima requiritur in vnione per Ordinarium faciendæ, quæ in hac parte est necessitas, aut vtilitas Ecclesiæ, vt expressè habetur in *cap. exposuisti, de prebend. & in cap. 1. de reb. eccles. non alien. lib. 6. & docent Rebuff. tit. de vnion. num. 38. Azor. d. p. 2. lib. 6. cap. 28. quest. 4. & 13. Nicol. Garc. de benef. p. 12. c. 2. n. 108. Sanchez d. tom. 2. lib. 7. cap. 29. n. 161. Necessitas est quando praberida, cui vno faciendæ est, caret sufficientibus redditibus ad alendum ministerium, *d. cap. exposuisti, ibi, de redditibus prebendarum suarum nequeunt sustentari, & infra sess. 21. de reform. cap. 1. ibi, propter eorum paupertatem. Seraphin. decis. 1078. n. 4. Vel si Ecclesia sit destructa ab hostibus, vel desolata, cap. 2. de relig. domib. vel propter populi detrimentum, cap. ad audientiam, el. 2. eod. tit. Vel quando Ecclesiæ sunt vicinæ, & restant pauci de populo, alijs mortuis, vt probatur in *cap. & temporis* 16. quest. 2. Vtilitas autem est, quando propter fructuum tenuitatem non inueniuntur clerici idonei ad deseruiendum, vt probatur in *d. cap. exposuisti, & in cap. 1. ne Sede vacante, ubi, ne plus fauisset persona, quam Ecclesia videretur.***

12. Si verò sine causa, vel ex falsa causa, etiam seruatæ iuris forma, vno facta sit per Ordinarium, nulla est ipso iure, vt per Bursat. *const. 185. num. 23. lib. 2. Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 113. vbi num. 117. resoluunt subreptionem vitare ipso iure vnionem Apostol. quicquid dicant prædictam vnionem non esse ipso iure irritam, sed irritandam ope exceptionis, Marian. Socin. Rebuff. Azor. & alij plures, quos refert & sequitur Sanchez cap. 29. n. 175.*

13. Causa vnionis veræ non præsumuntur, etiam si Ordinarius, vel delegatus eas interat in vnione, & asserat esse veras, sed iurans se vnione tenetur illas probare, vt

resoluit Garc. *d. c. 2. n. 120. vbi num. 121. tenet quod si Ordinarius, vel Legatus in ipsa vnione enuntiet adhibuisse causæ cognitionem, & solemnitates requisitas, & reperisse causas esse veras, videtur standum eius assertioni, & præsumendum esse pro vnione, donec contrarium probetur, etiam si processerit parte non vocata, quia forte tunc nullus aderat, qui deberet vocari, refert Ioan. à Cochier *ad reg. 13. Cancell. num. 27.**

14. *Coram loci Ordinario.*] Episcopum loci Ordinarium confirmatum, quamvis nondum consecratum, posse beneficia & Ecclesias suæ diocesis vnire, tenent Marian. Soc. in *cap. sicut vnire, art. 3. num. 53. & 54. q. 10. de excess. pral. Sanchez d. cap. 29. num. 147. in fin.*

15. De vicario generali Episcopi, si ab eo id illi specialiter committatur, idem tradunt Marian. Socin. in *d. cap. sicut vnire, art. 3. num. 43. cum seqq. Rebuff. in praxi tit. de vnion. benef. nu. 37. & tit. de forma vicariatus, nu. 102. Anton. Cuchi. lib. 2. in fine. Canon. tit. 8. num. 106. Hoied. de incomp. benef. p. 2. cap. 3. num. 7. vers. non est etiam omittendum. Sbroz. de officio Vicarij lib. 2. q. 115. & q. 116. num. 1. Azor. d. cap. 28. q. 10. vlt. decis. 53. lib. 3. Petr. de Perulio de vnion. cap. 4. nu. 32. ex pluribus Rotæ decisionibus Theod. de Rubis in singularib. Rotæ p. 2. verb. Vicarius §. 2. pag. 112. Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 69. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decis. 492. in 1. edit. alias resol. 383. ante num. 1. in 2. edit. & Neapol. decis. 198. num. 5. p. 4. Stephan. Gratian. Afscept. forensis. 278. num. 35. Sanchez. d. c. 29. num. 123. Narbona de appellat. à vicario ad Episcopum, p. 1. num. 223. Lotter. d. q. 28. num. 118.*

16. De Capitulo Sede vacante idem quod de Episcopo dicendum videtur, dummodò per eam vnionem iurisdictioni Episcopali nihil detrahatur, vt per Doct. in *Clement. 1. de statu monach. Marian. Socin. in d. c. sicut vnire, art. 3. num. 40. quest. 6. Caccialup. de vnione eccles. art. 3. num. 19. Perus. eod. tra. c. 5. num. 26. Rebuff. d. tit. de vnion. vbi num. 36. Hoied. d. c. 3. num. 7. vers. similiter. Azor. d. lib. 6. c. 28. quest. 5. Sanchez. d. c. 29. num. 155. Zerolin. in praxi Episcop. part. 1. verb. vno §. 11. & part. 2. verb. Capitulum, §. 4. & verb. vno §. 7. Marc. Anton. Genuens. in praxi Archiep. Neapol. c. 85. num. 25. Quarant. in sum. Bullarij, verb. Capitulum Sede vacante, quest. 9. vers. quæ conclus. Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 67. & 68. Raguc. de voce Canonico in Capitulo, quest. 16. Lotter. d. q. 28. num. 140.*

17. De Legato à latere idem quoque dicendum circa vnionem beneficiorum prouinciæ suæ legationis, absque tamen præiudicio Episcopi, vt per Abb. in *d. cap. sicut vnire, num. 5. voi Card. num. 1. Imol. in fine, Dec. à num. 19. Rebuff. d. tit. de vnionib. à num. 24. Gambarupt. de officio, & potestate Legati, lib. 5. vbi de potest. Legati in vnion. benef. à num. 40. Hoied. d. c. 3. num. 7. vers. alterius Legatus, Azor. d. c. 28. quest. 8. & eadem part. 2. lib. 5. cap. 29. quest. 14. Sanchez. d. c. 29. num. 158. Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 65. Aloyf. Ricc. d. resol. 383. num. 2. & d. Neapol. decis. 198. num. 2. p. 4. Vgolin. de officio Episcopi, cap. 5. §. 2. num. 1. Lotter. d. q. 28. num. 116. & 117.*

18. De Abbatibus, atque alijs Prælati Episcopo inferioribus ita plene subiectas sibi Ecclesias habentibus, vt iurisdictione quasi Episcopali in eis fungantur, seu existente privilegio, aut consuetudine legitime præscripta, idem quoque est resoluendum, vt per Marian. Socin. in *d. c. sicut vnire, art. 3. num. 41. & 42. Sbroz. de officio vicarij, lib. 2. quest. 115. num. 12. Azor. d. c. 28. quest. 10. Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 71. cum seqq. Sanchez. d. cap. 29. num. 160. Aloyf. Ricc. d. resol. 383. num. 3. & d. Neapol. decis. 198. num. 4. part. 4. Lotter. d. q. 28. num. 113.*

19. *Vocatis, quorum interest.*] In vnione faciendâ citari debere eos omnes, quorum interest, probant *Clem. vnice, §. ad hac, de statu Monach. Rot. decis. 133. num. 4. part. 2. diuers. Rebuff. d. tit. de vnionib. num. 43. Hoied. d. c. 3. num. 9. Henriq. cons. 99. num. 6. Azor. d. c. 28. quest. 14. Nicol. Garc. d. c. 2. num. 203. Aloyf. Ricc. in praxi fori eccles. decis. 486. & 491. in 1. edit. alias resol. 377. num. 3. & resol. 382. nu. 1. in 2. edit. Seraphin. decis. 1078. Sanchez. d. c. 29. nu. 163. Lotter. d. q. 28. n. 166. cum seqq. Tambur. d. tom. 3. disp. 15. q. 3.*

20. Illos autem, quorum interest, esse, quibus competet ius conferendi, vel presentandi beneficia vniui peuta, resoluunt Roch. de iure patr. verb. honorificum, quest. 3. circa m. e. d.

17. p. 4. Sanchi. d. e. 29. num. 165. vbi addit quod si Canonici consentire nolint, & iusta causa vnioms faciendae sub-
 21. Vnde si Ecclesia sit subiecta Abbati, aut alij inferiori
 Prelato, non potest Episcopus eam vnire abique illius
 consensu, vt per Marian. Socin. in d. cap. sicut vnire, art.
 5. quast. 5. num. 62. vbi art. 6. num. 95. concl. 4. recte ait exi-
 gitur quoque consensum Capituli Ecclesie cathedralis, re-
 fert Sanchez d. e. 29. num. 167.
22. Insuper si Ecclesia sit insipatronatus, exigitur con-
 sensus patroni, vt Episcopus eam vnire possit, quippe
 quod prauidicium fit iuri presentandi competenti pat-
 rono per vnionem illam, & ideo vt ea rata sit, exigitur
 vt patronus consentiat, ita per cap. suggestum, de iurepa-
 tron. resoluunt Marian. Socin. in d. cap. sicut vnire, art. 6.
 concl. 6. num. 98. Boer. decif. 345. num. 2. in fine. Lambert.
 de iurepatron. lib. 3. g. 6. art. 2. Bertrand. consil. 72. vol. 4. Co-
 uarr. pract. cap. 36. num. 11. Nauarr. consil. 3. num. 2. de iure
 patron. in antiq. Hoied. d. cap. 3. num. 9. Aloyf. Ricc. in pra-
 xi fori ponti. decif. 486. in 1. edit. alia resolut. 377. num. 1. in
 2. edit. vbi num. 5. resoluunt consensum patroni non pra-
 sumi, nec de eo dari assertioni Episcopi, Flamin. Paris.
 de resign. benef. lib. 2. g. 4. num. 11. Campan. in diuersor. iuris
 canon. rubr. 11. c. 13. num. 477. Azor. d. cap. 28. g. 12. & sequitur
 Sanchez d. e. 29. n. 168. & 170. dicēs etiam neutri patrono
 tam seculari, quam Ecclesiastico, posse Episcopum pra-
 iudicium inferre, resoluunt satis esse subsequi consensum
 patroni.
23. Non exigitur tamen consensus Rectoris, siue posses-
 soris beneficij ab Episcopo vniendi; aut, si vacet desen-
 fore illius beneficij, maxime quando vnio debet sortiri
 effectum post Rectoris obitum, vt probat Clem. fin. vers.
 quod si Rector. vbi gloss. verb. vocatus, de rebus Eccles. non
 alien. & ibi Card. quast. 1. num. 7. Anchar. num. 5. Rot. de-
 cif. 133. num. 14. part. 2. diuers. Seraphin. decif. 1078. num. 3.
 Aloyf. Ricc. in d. praxi fori eccles. resolut. 382. Nicol. Garc.
 d. cap. 2. num. 24. & num. 203. Sanchez d. cap. 29. num. 171.
 Ioan. à Cochier ad regul. 13. Cancell. num. 28. Quod si di-
 cas prauidicium generare quia impeditur ne cum alio
 permutari valeat, vel in gratiam alterius illi renuntari,
 respondet Rebuff. ad regul. 21. Cancell. de vnionibus, gloss. 11.
 num. 9. & 10. Hoied. d. cap. 3. num. 9. Azor. d. e. 28. quast. 12. id
 prauidicium non esse considerabile eo quod permuta-
 tio illa, & resignatio pendcant à voluntate Superioris, &
 sint modi extraordinarij comparandi beneficia, quare
 id prauidicium cedere debet vtilitati communi, ob
 quam vnio beneficiorum fit.
24. Dismembrationem verò, seu alienationem partis ip-
 sius beneficij non posse fieri, nisi ipso vocato Rectore,
 resoluunt gloss. verb. vocatus in d. Clem. fin. Petr. Gregor.
 de instir. rei benef. cap. 13. sub num. 11. vers. si verò. Rebuff. in
 compend. alienat. num. 69. Rot. in Mediolanen. Vnionis 19.
 Nouembris 1594. coram Orano.
25. Plebem non esse vocandam, nisi allegaret causam
 rationabilem, ne fieret vnio resoluunt Nicol. Garc. d. cap.
 2. num. 219. vbi num. 220. refert in vna Gerunden. Vnionis
 20. Marij 1600. coram bona mem. Card. Saerato fuisse resolu-
 tum parochianos esse legitimas personas in causa hoc
 respiciente, cum illorum interfit bonum habere pasto-
 rem.
26. Consensus Capituli Ecclesie Cathedralis requiritur
 in vnione per Episcopum faciendae, vt expressè decidi-
 dit in Clem. 2. de rebus Eccles. non alien. resoluunt Rebuff.
 d. gloss. 11. num. 2. Paul. Fusc. de visit. lib. 2. cap. 26. num. 5.
 Petr. de Perus. de vnionibus, cap. 5. num. 17. Hoied. de incomp.
 benef. p. 2. cap. 3. num. 9. vers. tertio requiritur. Seraph. decif.
 1078. num. 1. Azor. d. cap. 28. g. 12. Nicol. Garc. d. cap. 2.
 num. 145. vbi num. 152. & seq. intelligit, nisi consuetudo
 extet in contrarium, Rot. decif. 688. num. 2. p. 1. recent.
 Aloyf. Ricc. in decif. curie Archiep. Neapol. decif. 198. num.
 17. p. 4. Sanchi. d. e. 29. num. 165. vbi addit quod si Canonici
 consentire nolint, & iusta causa vnioms faciendae sub-
 27. cedat. Rebuff. d. gloss. 11. n. 20. & 21. Azor. d. g. 12. in fine.
 Sanchez d. cap. 29. n. 165. Nicol. Garc. d. p. 2. num. 147. cum
 segg. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 278. n. 30. & cap.
 578. n. 32. Rota decif. 294. n. 19. cum segg. p. 5. diuers. Hoied.
 de incomp. benef. part. 2. cap. 3. num. 9. Aloyf. Ricc. decif.
 198. num. 16. part. 4. Hieron. Gabr. consil. 200. lib. 1. Rota
 decif. 133. num. 9. part. 2. diuers. Poterit tamen quilibet, qui
 haberet interesse, dare de nullitate ob defectum con-
 sensus Capituli, cum solemnitas hæc sit introducta fa-
 uore Ecclesie, & sic fauore publico, vt censuit Rot. de-
 cif. 455. num. 5. p. 2. recent. contra eandem Rot. decif. 133. n.
 10. p. 2. diuers. & Stephan. Gratian. disceptat. forens. cap. 278.
 num. 30. exultantes de tali defectu non posse opponi
 ab alio, quam ab ipso Capitulo.
28. In vnione vero faciendae ab Episcopo ipsi Capitulo
 non sufficit illius consensus, cum non possit auctorizare
 in facto proprio, sed requiritur auctoritas Papæ, vt re-
 soluunt gloss. verb. mens in d. Clem. 2. quam sequuntur ibi
 Card. num. 3. Abbas num. 6. & alij, quos refert & sequitur
 Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 168. & censuit Rota in Perusina
 beneficij 4. Iulij 1608. eorum bona mem. Penia, vbi quod in
 vnione qua fit ad fauorem Capituli, quam ipsum potest
 auctorizare, requiritur auctoritas Papæ, etiam si non fiat
 vigore decreti infra sess. 21. de reform. cap. 5. Si verò vnio
 fieret alicui dignitati, vel præbendæ, sufficere Capituli
 consensum, & non requiri auctoritatem Papæ, tenuit
 Rota decif. 788. num. 4. p. 1. diuers. quod etiam locum ha-
 bere quando vnio fit omnibus præbendis distinctis non
 simul, sed separatim, & indistincte vicinque, post multos,
 quos refert, resoluunt Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 100. &
 eiusdem sententia sunt Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 37.
 num. 25. Stephan. Gratian. disceptat. forens. cap. 274. num. 34.
 in fine. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decif. 488. in 1.
 edit. alia resolut. 379. num. 2. in 2. edit.
29. Quibus modis vnio probetur, differunt Rebuff. d. sit.
 de vnionibus, num. 34. Mascard. de probat. conclus. 179. & con-
 clus. 586. & conclus. 1413. Menoch. de presump. lib. 6. pra-
 sumpt. 80. Flores de Mena var. lib. 1. quast. 10. num. 19. Ni-
 col. Garc. d. e. 2. num. 258. cum segg. Et in primis probari ex
 verbis enunciativis plurium instrumentorum antiquo-
 rum, ad minus duorum, in quibus talia beneficia saltem
 virtualiter tanquam vnita enunciantur, modo originem
 haberent à diuersis personis non suspectis, resoluunt
 Put. decif. 240. num. 1. lib. 2. Caputaq. decif. 344. num. 2. p. 3.
 Seraphin. decif. 626. n. 2. in fine. Cavaler. decif. 599. n. 6. Bu-
 rat. decif. 660. num. 2. Rota decif. 724. num. 3. p. 2. recent. & in
 Barcinonen. vicaria 9. Februarij 1625. coram bona mem. Patriar-
 cho Manzanedo, & hoc maxime procedere quando en-
 unciatur emanarunt ab ijs, qui poterant vnionem fa-
 cere, Mantica decif. 355. num. 6. & decif. 359. num. 7. Rota
 in d. Barcinonen. vicaria. Probari quoque vnionem in an-
 tiquis ex testibus de publica voce, & fama, tenuit Rota
 decif. 626. num. 4. p. 1. & decif. 724. num. 4. p. 2. recent. dum-
 modo tamen cum fama possessionis de vita probetur
 etiam titulus, vt fuit resolutum in Tyrassonen. vicaria 15.
 Decembris 1617. coram bona mem. Andrea, & in eadem 10.
 Martij 1623. coram R. P. D. Pirouano. Et eandem Rota quan-
 doque censuit quod ad probandam vnionem requiritur
 præscriptio immemorabilis, vt attestatur Theodof. de
 Rubeis in singularib. Rota p. 2. verb. vnio. §. 2. pag. 113. vbi id
 procedere ait, quando vnio allegatur sine titulo, secus
 verò si cum titulo etiam putatio.

Beneficia eccleſiaſtica vnita viſitentur: per vicarios etiam perpetuos cura exercentur: deputatio ipſorum vicariorum fiat cum portione aſſignanda etiam ſuper re certa, non obſtantibus, &c.

C A P V T V I I.

- 1 Doctores de materia huius cap. agentes.
- 2 Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſias parochiales vnitas monaſterio Canonorum regularium, quamuis Generalis in eo ſedem ordinariam principalem habeat.
- 3 Epiſcopus poteſt viſitare tam beneficia curata vnita quibuſcunque monaſterijs, & pijs locis, quam etiam perſonas exercentes curam animarum in monaſterijs Regularium.
- 4 Ordinarij non poſſunt regulariter viſitare Eccleſias, & monaſteria militiarum regni Portugalia, ſed bene Eccleſias ipſis vnitas.
- 5 Beneficia exempta, an & quando poterit Epiſcopus viſitare.
- 6 Curata Eccleſia ſi ſint vnita monaſterijs, poſſunt ordinarij locorum eas viſitare.
- 7 Vicinior Epiſcopus quis dicatur.
- 8 Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſiam parochialem vnitam monaſterio, baptiſterium, & tabernaculum vbi aſſeruat ſanctiſſima Euchariſtia.
- 9 Beneficia vnita Vniuerſitati Complutenſi non poteſt Ordinarius viſitare.
- 10 Ordinarius viſitat beneficia curata vnita monaſterijs, non ipſa monaſteria.
- 11 Habet locum in actu viſitationis.
- 12 Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſias curatas, etiam monaſterijs, quæ capita Ordinum ſunt, vnitas.
- 13 Viſitare poteſt Epiſcopus beneficium, aut parochiam vnitam monaſterio exempto etiam aliena diœceſis.
- 14 Epiſcopus viſitare poteſt perſonas exercentes curam animarum in monaſterijs Regularium.
- 15 Ordinarij poſſunt temporales, aut perpetuos vicarios conſtituere in quibuſcunque beneficijs eccleſiaſticis, quæ vnita reperiuntur.
- 16 Vicarium perpetuum in Parochialibus vnitis monaſterijs Ordinis Præmonſtratenſis debent eſſe amouibiles.
- 17 Vicarios perpetuos conſtituere poteſt Epiſcopus in beneficijs curatis vnitis Cathedralibus.
- 18 Vicarij perpetui non poſſunt inſtitui abſque erectione tituli vicaria.
- 19 Non habet locum in vicarijs perpetuis iam erectis.
- 20 Beneficia etiam curata alijs beneficijs acceſſorie annexæ tranſeunt in ſimplicium naturam.
- 21 Parochi amouibiles remoueri non poſſunt niſi ex rationabili cauſa.
- 22 Vicarium perpetuum ponendi facultas in Parochialibus vnitis relinquatur Epiſcopi arbitrio.
- 23 Vicarij ad nutum amouibiles poſiti per Capitulum in Parochialibus menſe vnitis poterunt amoueri ad nutum ipſius Capituli.
- 24 Vicarij curam exercentes in Eccleſia exempta prius approbandi, & examinandi ſunt ab Epiſcopo.
- 25 Parochi pro cura animarum non poſſunt deputari niſi de conſenſu Epiſcopi ac præuio examine.
- 26 Epiſcopus poteſt examinare & approbare vicarios Eccleſiarum parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hieroſolym.
- 27 Vicarij perpetui Parochialis vnite nominatio ſpectat non ad Ordinarium, ſed ad eum, cuius eſt beneficium in quo erigitur vicaria.
- 28 Cura animarum in Parochialibus vnitis Capitulis Cathedralium, & Collegatarum Eccleſiarum quomodo exercenda.
- 29 Vicarij ad nutum amouibiles an & quando poſſit ante ſinitum annum ſeruitii amoueri.
- 30 Cauſa iuſta & neceſſaria requiritur vt erigantur perpetua vicaria in Eccleſijs, in quibus poni poterant vicarij amouibiles.
- 31 Vicarium perpetuum inſtituere non poteſt Epiſcopus quando pro bono pacis & ceſſatione litium expediret inſtitui ad nutum amouibiles.
- 32 Oblationes ſunt computandæ in portione aſſignanda vicarijs.
- 33 Vicarius perpetuus Abbatie debet ſubire omnia onera reſpicientia curam animarum.
- 34 Vicario perpetuo pertinent omnia onera incumbentia Eccleſiæ, in qua erecta eſt vicaria perpetua.
- 35 Vicarij merces ex fructibus parochiæ vnite monaſterio detrahenda eſt.
- 36 Portio aſſignanda eſt ex bonis Archipreſbyteri, & Capituli, ſi cura vnita Collegiate illis immincat.
- 37 Portionis congruæ ab aſſignatione non datur appellatio ſuſpenſiua.
- 38 Conſuetudo immemorialis vt in beneficijs vnitis deſeruiatur per Capellanos amouibiles per hoc decretum tollitur ſi aliter videtur Epiſcopo.
- 39 Præiudicia remunerationis gratia conceſſa non ſuſpenduntur.

Beneficia Eccleſiaſtica curata, quæ cathedralibus, collegiatis, ſeu alijs Eccleſijs, vel monaſterijs, beneficijs, ſeu collegijs, aut pijs locis quibuſcunque perpetuò vnita, & annexa reperiuntur, ab Ordinarijs locorum annis ſingulis viſitentur: qui ſollicitè providere procurent, & vt per idoneos Vicarios, etiam perpetuos, niſi ipſis Ordinarijs pro bono Eccleſiarum regimine aliter expedire videbitur, ab eis cum tertie partis fructuum, aut maiori, vel minori, arbitrio ipſorum Ordinariorum, & portione etiam ſuper certa re aſſignanda, ibidem deputandos animarum cura laudabiliter exercentur: appellacionibus, & priuilegijs, exemptionibus, etiam cum iudicium deputationis, & illorum inhibitionibus quibuſcunque in præmiſſis minime ſuffragantibus.

Barlof. Collect. in Concil. Trid.

E Vide

a. Infra ſeſſ.
14. de reſor.
c. p. g. 2. 2. 2. 2.
b. Vide ſeſſ.
25. c. 16. ſta-
tuit ſancta
Synodus, &
ſu præ c. 5.

1. **V**ide Paul. Fusc. *de visitat. lib. 2. c. 26. num. 29.* Matth. Soar. *in pract. & ordine visitandi. cap. 2. num. 1.* Stephan. Quarant. *in summa Bullar. verb. vicarius perpetuus.* Erasim. à Cochier *de iurisdic. ordinarij in exemptos p. 2. q. 45. num. 11.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Navarra lib. 1. tit. 6. l. 5. §. 2. à num. 1.* Vasiq. *in episc. moral. c. 2. §. 4. num. 206.* Tambur. *de iure Abbatum tom. 3. disput. 9. quæst. 19.*
2. **a** *Ab Ordinarijs locorum annu singulis visitentur.* Episcopus potest ex hoc text. visitare Ecclesias parochiales vnitas monasterio Canonicorum regularum, tamen si generalis in eo sedem ordinariam principalem habeat, ita refert decifum Armendar. *vbi sup. §. 2. num. 1.*
3. Potest etiam visitare tam beneficia curata vnita quibuscunq; monasterijs, & pijs locis ex hoc text. quam etiam personas exercentes curam animarum in monasterijs Regularium, quibus etiam cura imminet, iuxta cap. 11. *sess. 25. de Regular.* Ita attestatur resolutum Armendar. *d. loco num. 5.*
4. Visitare Ecclesias, & monasteria militarium regni Portugalia licet regulariter Ordinarij non possint, possunt tamen visitare Ecclesias ipsi vnitas, ac in eis vicarios perpetuos ponere, per decretum in præfenti; possunt etiam visitare membra, licet non sint vnita, etiam si habeant suos visitatores deputatos à militibus regni Portugalia, ita dicit resolutum Aldan. *in compendij Canonie. resolut. lib. 3. titul. 2. num. 4.*
5. Beneficia etsi exempta, poterit Episcopus, si intra fines suæ diocesis fuerint, tanquam Sedis Apost. delegatus absolute visitare: si autem extra fines fuerint, potest pariter illa vti eiusdem Sedis Apost. delegatus visitare, quando beneficia secularia sunt, & Cathedralis illis alia Cathedrali vicinior sit, ex Aldan. *vbi supra.* qui dicit ita decifum *in Caputaquen. 4. Februarij 1593.*
6. Curata Ecclesie si sint vnita monasterijs, possunt Ordinarij locorum eas visitare, & ponere in eis vicarios perpetuos, seu temporarios, iuxta dispositionem huius decreti, prout eis expedire videbitur, ita refert decifum Nicol. Garc. *d. p. 11. cap. 2. num. 12.*
7. Vicinior Episcopus potest visitare beneficia secularia, & clericos seculares Abbatia nullius diocesis, ipsosq; culpabiles repositos corrigere, & dicitur vicinior Episcopus tantum ille, cuius cathedralis Ecclesia sit Abbatia proximior, non autem locis dictæ Abbatia subiectis, vt per Aldan. *d. tit. 2. num. 6.* vbi refert ita decifum *sub die 2. Augusti 1596.*
8. Visitare potest Episcopus non solum Ecclesiam parochialem vnitam monasterio Ordinis S. Benedicti, cuius cura geritur à Monacho dicti Ordinis, sed etiam Baptistrium, & Tabernaculum vbi asseruatur sanctissimum Eucharistie Sacramentum in Ecclesia exempta existens, vt per Aldan. *d. tit. 2. num. 7.* vbi dicit sic fuisse resolutum *in vna Curien. 5. Aprilis 1631.*
9. Beneficia vnita Vniuersitati Complutensi ob priuilegia, quæ habet, non potest Ordinarius visitare, vt per Aldan. *d. tit. 2. num. 8.* vbi attestatur ita decifum *sub die 22. Iunij 1606.*
10. Hoc decretum dans facultatem Ordinarijs visitandi beneficia curata vnita monasterijs, intelligitur de beneficijs extra monasterium, quo casu ex cap. 11. *sess. 25. de Regular.* visitat tantum personas inibi curam animarum exercentes, & hæc cumulatiue, non autem priuatiue ad Abbatem, ita Rota *in Pificen. iurisdictionis 15. Julij 1590. coram Plato.*
11. Videtur locum habere in actu visitationis non cum causa cognitione, & via ordinaria procedendo, si essent monasterium, & loca regularia exempta, vt refert decifum Nicol. Garc. *d. part. 11. cap. 2. num. 12.*
12. Episcopus visitare potest Ecclesias curatas, etiam monasterijs, quæ capita Ordinum sunt, vnitas; nec obstat cap. 11. *sess. 25. de Regul.* quia ibi excipiuntur Ecclesie monasteriorum, in quibus generales, aut capita Ordinum habent sedem ordinariam principalem, ita refert decifum Aldan. *d. tit. 2. num. 9.*
13. Episcopus visitare posse beneficium, aut parochiam vnitam monasterio exempto, etiam aliena diocesis, resolut Henriq. *in summa lib. 7. cap. 15. §. 4. lit. 1.*

Episcopum posse visitare tam beneficia curata vnita quibuscunq; monasterijs, & pijs locis, ex hoc text. quam etiam personas exercentes curam animarum in monasterijs Regularium, quibus etiam cura imminet, iuxta cap. 11. *sess. 25. de Regular.* dicit decifum Armendar. *in addit. ad recop. legum Navarra lib. 1. tit. 6. l. 5. §. 2. num. 6.*

¶ *Vt per idoneos Vicarios etiam perpetuos, &c.* Ordinarios posse temporales, aut perpetuos vicarios constituere in quibuscunq; beneficijs curatis, quæ vnita reperiuntur Ecclesijs cathedralibus, collegijs, & monasterijs, etiam si in littera vnionis expressa sit clausula vt possit deferuire per Vicarios amouibiles, si littera ante Conc. Trident. emanauerint, non ita si post illud sub eadem clausula fuerint concessa, resoluunt Nicol. Garc. *d. part. 11. c. 2. num. 9.* Flores de Mena *variar. lib. 1. quæst. 10. à num. 36. cum seqq.* Tambur. *de iure Abbatum tom. 3. disput. 9. §. 18. à prin.* Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 72. num. 190.* vbi etiam aduerto non pugnat cum hoc decreto aliud *infra sess. 25. de Regul. cap. 11.* dum supponit in Ecclesijs monasteriorum vicarios remouibiles poni posse, eo quia hoc, de quo in præfenti, non negat id, quod post in *d. cap. 11.* est statutum, sed relinquit arbitrio Ordinarij, vt si viderint expedire, perpetuos ponant Vicarios.

Non posse Episcopum deputare Vicarium perpetuum, quando vnio facta est per viam pacti, & concordie à Sede Apost. approbata, cum claus. de seruendo beneficio per Vicarium ad nutum amouibilem, quia ex clausula derogatoria contenta in hoc decreto non tollitur pactum, & concordia à Summo Pont. approbata, ad cuius derogationem expressa mentione opus est, resoluunt Flores de Mena *d. g. 10. num. 41.* Sanchez *in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 7. cap. 29. num. 191. vers. secundò fallit,* qui etiam, ille scilicet *num. 44.* hic verò *in vers. tertio fallit,* tenent nec etiam posse Episcopum Vicarium perpetuum deputare, quando à tempore immemoriali vnio facta est, & ex tunc constat Vicarios fuisse ad nutum amouibiles, scientibus, & consentientibus Ordinarijs, & nunquam Vicarium perpetuum fuisse constitutum.

Vicarij Regulares deputandi in Parochialibus, vnitis monasterijs Ordinis Praemonstratensis, debent esse amouibiles ad nutum superiorum, iuxta constitutionem Pij V. si seculares possunt ab Ordinario constitui perpetui iuxta hoc decretum, ita refert decifum Aldan. *d. tit. 2. num. 10.*

Vicarios perpetuos constituere potest Episcopus in beneficijs Curatis vnitis Cathedralibus, iuxta Bullam Pij V. & hoc decretum, dummodo positio Vicarij non excedat fructus Ecclesie, vt per Aldan. *d. tit. 2. num. 11.* vbi refert sic decifum *in vna Assisien.*

Vicarij perpetui non possunt institui absque erectione tituli vicaria, vt refert decifum Nicol. Garc. *d. p. 11. cap. 2. num. 15.*

Hoc decretum quatenus permittit Ordinarijs constituere posse temporales Vicarios in quibuscunq; beneficijs Curatis, quæ reperiuntur vnita Ecclesijs Cathedralibus, &c. non habet locum in beneficijs, in quibus vicaria perpetua iam erecta erant, vt aliter resolutum Nicol. Garc. *p. 9. c. 2. num. 311.*

Beneficia etiam Curata alijs beneficijs annexa transeunt in simplicium naturam, dummodo accessorie sint vnita, & cura per Vicarium temporalem non exerceatur, ita dicit decifum Nicol. Garc. *part. 11. c. 5. num. 197.*

Cura animarum si per Vicarium temporaneum deputatum à Priore exerceri solita fuit, illa remanet penes Priorem, & tenetur residere, ita attestatur resolutum Aldan. *d. tit. 2. num. 12.*

Parochi amouibiles remoueri non possunt, nisi ex rationabili causa, ex Aldan. *d. tit. 2. num. 13.* vbi refert sic fuisse decifum *sub die 11. Julij 1626.*

Vicarium perpetuum in Parochialibus vnitis Archidiaconatu, seu alijs dignitatibus, aut canonicatibus ponendi facultas relinquitur Episcopi arbitrio secundum facultatem, & prout colligitur ex hoc decreto, nec constitutio Pij V. obstat eo quod & de vnitis ante Concil. intelligatur, ita dicit resolutum Nicol. Garc. *p. 11. c. 2. num. 9.*

24. Capitulum si habeat vitas inense nonnullas Parochiales, quibus ab immemoriali tempore deseruiri fecit per Vicarios ad eius nutum amouibiles iuxta facultatem sibi à Sede Apostolica concessam prauo examine, & approbatione Episcopi, poterunt huiusmodi Vicarij amoueri ad nutum Capituli; ab Ordinario vero non nisi ex causa legitima atque probata, propter quam etiam si perpetui essent, amoueri possent. Ita dicit decissum fuisse Nicol. Garc. in addit. ad part. 1. c. 2. num. 97.
25. Vicarij, seu Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes prius approbandi, & examinandi sunt ab Episcopo, iuxta dispositionem cap. per exemptionem, de priuileg. lib. 6. vt per Aldan. d. tit. 2. num. 16. vbi refert sic fuisse decissum in Capitulo 23. Iunij 1629.
26. Parochi pro cura animarum non possunt deputari, nisi de consensu Episcopi, ac prauo examine, vt per Aldan. vbi proxime, referentem sic decissum in Pisanien. 5. Iunij 1627.
27. Episcopus potest examinare & approbare Vicarios Ecclesiarum Parochialium vitarum, & dependentium à religione Hierosolymitana, & debet eosdem Vicarios, si idonei reperi fuerint, simpliciter approbare, non autem ad tempus, etiam si sint temporales, nec possunt pro libito eosdem subijcere nouo examini, vt per Aldan. d. tit. 2. num. 17. afferentem ita fuisse resolutum in Angustana iurisdictionis 14. Decembris 1630. Nisi superuenierit noua causa & suspicio ignorantie, quia tunc potest Episcopus eosdem iterum examinare ad effectum cap. 6. sess. 21. de reformat. ex Aldan. vbi sup. dicentem sic resolutum in Paecentina 16. Augusti 1628.
28. Nominatio Vicarij perpetui Parochialis vitæ spectat non ad Ordinarium, sed ad eum, cuius est beneficium, in quo erigitur vicaria, vt statuitur in constit. Pij V. incip. An exequendum, sub dat. Kal. Nouembris 1567. in illis verbis, Voluimus insuper, et ita mandamus quod dicti Vicarij perpetui non ad liberam Ordinariorum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum Ecclesijs vitis ponentur cum Episcopi Ordinariorum, seu eorum Vicariorum prauo examine, & approbatione, deputentur, & sic per hanc constitut. fuisse decissum, refert Nicol. Garc. p. 9. cap. 2. num. 295. vbi nu. 309. resolut illam habere locum etiam quando vicarie vacant in mense referuato, seu cadunt sub alia referuatione; & num. 316. subdit in eiusmodi Vicarijs perpetuis ex hoc decreto, vacantibus in mensibus Apost. seu alijs referuatis, posse fieri presentationem, seu nominationem, & deputationem, non obstantem referuatione; ita tamen quod Vicarij deputati teneantur expedire nouam provisionem, nec alijs ad possessionem admitti possint, ex d. constit. Pij V. quatenus statuit quod Vicarij perpetui pro tempore deputandi teneantur expedire nouam provisionem, & soluere annuatam pro portione fructuum sibi assignata, pro qua debet fieri detractio in solutione quinquennij.
29. Cura animarum in Parochialibus vitis Capitulis Cathedralium, seu Collegiatarum Ecclesiarum ita exercenda est. Primo si incumbit certæ personæ, per illam exercenda est; si imminet toti Capitulo, vt per singulos per vices exerceatur, cogendi sunt ad illam exercendam, vt notatur in cap. statutum, de elect. in 6. si spectat ad illum mensam, ita vt institutio illarum personarum, quæ illam curam exercent, à nullo superiore faciendæ esset; Canonici non possunt compelli, vt nec per se ipsos, nec per Vicarios perpetuos illam exerceat. Glos. verb. mensam, in Clem. 1. de excess. Pral. & ibi Card. Imol. Anch. Idem dicendum si per Sedem Apost. eis esset indultum, vt per temporarios cura exerceatur; sed in istis duobus casibus postremis cogi possunt ad constituendos Vicarios

perpetuos, ita Nicol. Garc. p. 1. c. 2. num. 9.

An & quando Vicarius ad nutum amouibiles possit ante finitum annum seruitij amoueri? vide Rebuff. in praxi benefic. tit. de dispensat. de non residen. num. 18. & tom. 3. ad leges Gallia, tit. de mater. possess. in benef. art. 9. glos. vnic. in presert. Flores de Mena d. quæstion. 10. num. 34.

¶ Nisi ipsi Ordinaris, &c.] Hæc verba iustum arbitrium Ordinariorum exigere, & deinde quod id fiat in visitatione, vnde iustam causam necessariam esse vt erigantur perpetuæ vicariæ in Ecclesijs, in quibus iuxta prædicta poni poterant Vicarij amouibiles, qua deficiente iuste appellari resoluunt Flores de Mena. d. quæst. 10. num. 47. Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 8. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 72. num. 190. in mod.

¶ Pro bono Ecclesiarum regimine, &c.] Non posse Episcopum perpetuum Vicarium institui, & quando pro bono pacis, & cessatione litium, rectaque beneficij gubernatione expediret nihil innouari, sed instituendum Vicarium ad nutum amouibilem, resoluunt Flores de Mena d. q. 10. Sanch. d. cap. 9. num. 191. vers. 5. fallit.

¶ Portione, &c.] De hac congrua portione assignanda Vicario iuxta formam d. Constit. Pij V. vide dicta sup. cap. 3. in fine.

Oblationes sunt computandæ in portione assignanda Vicarijs ex hoc decreto, & Bulla Pij V. & talis assignatio partibus citatis est faciendæ, ita Aldan. d. tit. 2. num. 18. vbi refert decissum in Turolen. die 2. Aprilis 1583.

Vicarius perpetuus Abbatie debet subire omnia onera respicientia curam animarum, & administrationem Sacramentorum, cætera vero omnia ad Abbatem, seu Commendatarium eiusdem Ecclesie spectant, in qua est erecta vicaria, vt per Aldan. d. tit. 2. num. 20. vbi asserit sic fuisse resolutum in Eugubina 11. May 1594.

Omnia onera incumbentia Ecclesie, in qua erecta est vicaria perpetua, pertinent ad ipsum Vicarium perpetuum, ex Aldan. vbi sup.

Vicarij merces detrahenda est ex fructibus parochiæ vitæ monasterio, non autem ex fructibus monasterij, refert decissum Aldan. d. tit. 2. num. 21.

Cura vitæ Collegiata si immineat Archipresbytero, & Capitulo, ex bonis Archipresbyteri, & Capituli portio assignanda est, ita dicit resolutum Aldan. d. tit. 2. n. 22.

¶ Appellationibus.] Vide Ceuall. commun. contra communes quæst. 897. num. 613. part. 4. Aloyf. Ricc. in decis. euria. Archiep. Neap. decis. 136. part. 2. vbi de appellatione ab assignatione congruæ portionis; & quod hæc appellatio deuoluat, sed non inspendat, dicit resolutum Nicol. Garc. d. p. 11. cap. 2. num. 11.

Per hoc decretum tollitur consuetudo immemorialis, vt in illis beneficijs vitis deseruatur per Capellanos amouibiles, si aliter Episcopo videbitur, ita refert decissum Nicol. Garc. d. c. 2. num. 7.

¶ Priuilegijs.] Non tamen remunerationis gratia concessis, ex quibus beneficium esset vitum cum clausula ponendi Vicarium ad nutum amouibilem, vt per Flores de Mena d. q. 10. num. 46. Sanch. d. c. 29. num. 191. vers. 4. fallit, aduertentes sub generali priuilegiorum derogatione, quam apponit text. in presert. non includi priuilegia remunerationis causa concessa; limitant tamen, ille num. 49. & 50. hic vero in vers. ultimo fallit, dictis locis, nisi ex priuilegio Pontificio post huiusmodi decretum concessio vitum esset beneficium parochiale, cum clausula instituendi Vicarium ad nutum amouibilem, tunc enim aiunt minimè posse Episcopum contra id priuilegium Vicarium perpetuum constituere, dummodo illud ex certa scientia, aut Motu proprio concessum esset, aut cum expressa Tridentini derogatione.

Ecclesias exemptas quascunque Ordinarij locorum visitant vt reparentur, & cura animarum sollicitè habeatur.

C A P V T VIII.

- 1 Doctores de materia huius cap. agentes.
2 Visitare potest Episcopus quascunque Ecclesias se-
Coll. Barbos. in Concil. Trid.

culares intra fines sue diocesis existentes, etiam si ad Regulares pertineant.

- 3 Episcopus cuius Cathedralis est proximior, potest visitare quascunque Ecclesias seculares nullius diocesis quantumcumque exemptas.
- 4 Confraternitates personarum secularium in Ecclesijs Regularium exemptorum existentes, non autem Capellas, vel altaria, visitare potest Episcopus.
- 5 Altaria, & Capellas in Regularium Ecclesijs etiam per seculares confraternitates constructa visitare non potest Episcopus.
- 6 Monasteria monialium Regularibus subiecta visitare potest Episcopus in his omnibus, quae ad clausuram spectant.
- 7 Capitulum Sede vacante potest visitare monasteria monialium non exempta.
- 8 Dignitatem exemptam potest Episcopus visitare in concernentibus curam animarum illi annexam.
- 9 Visitare potest Episcopus Ecclesias curatas unitas monasterijs, & ponere in eis Vicarios perpetuos, siue temporarios, prout expedire videbitur.
- 10 Visitare potest Episcopus Ecclesias exemptas inferioribus Pralatis subiectas.
- 11 Et quas Abbas S. Benedicti in eius diocesi sitas habet.
- 12 Visitare potest Episcopus omnes Ecclesias parochiales Regularium sua diocesis, quando in eis cura exercetur per Sacerdotes seculares.
- 13 Visitare potest Episcopus omnes parochiales sua diocesis, etiamsi monasteria pretenderent habere iurisdictionem spiritualem immutabilem in locis ubi dicta Ecclesia sita sunt.
- 14 Altare membrum Religionis S. Antonij Viennensis, quod cura caret animarum, non potest visitare Episcopus.
- 15 Visitare non potest Episcopus loca Ecclesiarum

¶ Infra sess. 24. de relig. c. 9. & sess. 21. c. 8. Concil. Tol. 4. c. 35. Conc. Brasagen. 2. cap. 1. Conc. Aurel. c. 17. cap. decernimus. c. Episcopi & c. placuit. 10. q. 1.

Locorum Ordinarij Ecclesias quascunque, & quomodolibet exemptas auctoritate Apostolica, singulis annis visitare teneantur, & opportunis iuris remedijs providere, vt, quae reparatione indigent, reparentur: & cura animarum, si qua illis imminet, alijsque debitis obsequijs minime defraudetur: appellacionibus, & privilegijs, consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore praescriptis, iudicum deputationibus, & illorum inhibitionibus penitus exclusis.

1. Vide Fr. Emman. *quasi regul. tom. 1. quasi. 36. art. 3. Zecrol. in praxi Episcop. p. 1. verb. visitatio. & p. 2. verb. exemptas. Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 8. Villacieg. in speculo visitat. fol. 32. num. 7. Erasim. a Cochier de iurisdic. Ordinarij in exemptis. p. 2. q. 45. num. 11. & p. 4. q. 23. num. 2. Azor. in situ. moral. p. 2. lib. 3. c. 40. Aloyf. Ricc. in collect. decis. p. 5. collect. 1391. Armendar. in addit. ad recop. legum Navarrae lib. 2. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 13. 14. & 83. cum multis segg. Aldan. in compend. canon. resolut. lib. 1. tit. 7. metiptum de officio. & potest. Episcop. p. 2. alleg. 74. per tot. Hieron. Roder. in compend. quasi. regul. resol. 15. num. 15.*
2. Visitare potest Episcopus quascunque Ecclesias seculares intra fines inae diocesis existentes vigore huius decreti, etiamsi ad Regulares pertineant, & ab eis dependant, dum tamen per seculares eis deseruatur, ita refert decimum Armendar. d. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 3.
3. Ecclesias seculares nullius diocesis quantumcumque exemptas, & Sedes Apost. immediate subiectas, earumque Praelatum secularem habentem in eis iurisdictionem quasi Episcopalem, potest Episcopus, cuius Cathedralis Ecclesia est proximior, visitare, vigore Concil. sess. 24. de reformat. cap. 9. ita refert resolutum Armendar. d. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 13.
4. Visitare potest Episcopus Confraternitates personarum secularium in Ecclesijs Regularium exemptorum existentes, non autem Capellas, vel altaria, quae iura eisdem Ecclesijs existunt, ita testatur resolutum Armendar. d. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 14.

- Regularium non habentium curam animarum in quibus asseruatur sanctissimum Sacramentum, vel ubi confessiones personarum secularium audiuntur.
- 16 Ordinarij se non possunt interponere ad visitandum, ubi Equites Hierosolymitani habent iurisdictionem spiritualem, & temporalem.
- 17 Parochiales Ecclesiae, etiam quae sunt capita Ordinum, ab Ordinarijs visitari debent.
- 18 Visitari non possunt ab Ordinarijs Regulares inseruientes de licentia suorum superiorum beneficijs simplicibus, quae sunt membra monasteriorum.
- 19 Prioratum Militum Hierosolymitanorum Ordinarijs visitare non potest.
- 20 Prioratus, qui suis capitibus subsunt, ab Episcopis visitari non possunt.
- 21 Ecclesiae Militum Hierosolymitanorum sunt exemptae a visitatione Episcoporum, nisi in concernentibus ipsam curam.
- 22 Episcopus visitans in vim Concilij locum exemptum non potest processu iudicialiter confiscare, causasque ordinarias cognoscere.
- 23 Visitare potest Episcopus tanquam Sedis Apost. delegatus Parochialem subiectam Monachis Oliuetanis.
- 24 Subdelegare potest Episcopus, specialiter tamen, facultatem visitandi Ecclesiam collegiatam exemptam.
- 25 Procedit in inferioribus habentibus iura Episcopalia.
- 26 Capelle regie huic decreto subiiciuntur.
- 27 Non censetur sustulisse rem indicatam, nec concordiam.
- 28 Episcopus in visitatione non potest recusari tanquam suspectus.

Visitare potest Episcopus confraternitates secularium in regularium Ecclesijs erectas, & in illas iurisdictionem ad facti Concil. Trident. praescriptum exercere, quacumque contraria consuetudine non obstantem, ita Aldan. d. tit. 7. num. 2. ubi refert decimum in S. Congregat. Episcop. in Vercellen. 17. Julij 1615.

Visitare non potest Episcopus Altaria, & Cappellas in Regularium Ecclesijs, etiam per seculares confraternitates constructa, ex Aldan. d. tit. 7. num. 3. ubi testatur resolutum in S. Congreg. Episcop. in Papien. 21. Augusti 1615. & in Terracoen. 22. Ianuarij 1616.

Visitare potest Episcopus monasteria Regularibus subiecta in his omnibus, quae ad clausuram pertinent, etiamsi moniales sint Regularibus subiectae, quoties verè cognouerit expedire, ita refert decimum Armendar. d. tit. 6. de visitat. num. 17. & 18. Et circa clausuram delinquentes potest Episcopus tanquam ad hoc Sedes Apost. delegatus punire, quoties & quando opus fuerit, sicut statuit Gregorius XV. in sua constitut. incip. Insuperabili, sub dat. 9. Februarij 1622.

Capitulum Sede vacante potest visitare etiam monasteria monialium non exempta, exempta verò minime, ita referunt resolutum Nicol. Garc. de benefice. part. 5. cap. 7. num. 45. Armendar. d. tit. 6. de visitat. num. 84.

Dignitatem exemptam potest Episcopus visitare in concernentibus curam animarum illi annexam, ita Aldan. d. tit. 7. num. 5. ubi refert sic decimum in Hispan. 18. Augusti 1628.

Eccle-

9. Ecclesias curatas vnitae monasterijs potest Episcopus Ordinarius loci visitare, & ponere in eis Vicarios perpetuos, siue temporaneos, prout eis expedire videbitur, vt testatur resolutum Armendar. *d. tit. 6. nu. 85.* quem refero Ego ipse *d. alleg. 74. num. 14.*
10. Ecclesias exemptas etiam inferioribus Prelatis subiectas potest Episcopus visitare, sicut tradit Armendar. *ditto tit. 6. de visitat. num. 86.*
11. Episcopus potest visitare Ecclesias, quas Abbas S. Benedicti in eius diocesi sitas habet, modo in eis cura animarum exerceatur per Sacerdotes seculares, vt per Armendar. *d. tit. 6. num. 87.*
12. Visitare potest Episcopus omnes Parochiales suae diocesis, in quibus sunt Sacerdotes seculares, licet Ecclesiae sint Regularibus subiectae, siue etiam si sint Ecclesiae Regularium, quando tamen cura exerceatur per Sacerdotes seculares, ex Armendar. *d. tit. 6. num. 88.* quem refero *d. alleg. 74. num. 12.*
13. Visitare potest Episcopus omnes Parochiales suae diocesis, etiam si monasteria praetenderent habere iurisdictionem spiritualem immutabilem in locis vbi dicte Ecclesiae sitae sunt, vt refert decimum Armendar. *d. tit. 6. num. 89.* quem cito *d. alleg. 74. num. 12.*
14. Episcopus non habet ius visitandi facellum, vel altare quod cura caret animarum, & membrum sit religionis S. Antonij Viennensis, vt attestatur resolutum Armendar. *d. tit. 6. num. 90.*
15. Et posita constitutione Gregorij XV. incip. *Inseruabili*, sub dat. 9. Februarij 1622. decimum sicut Episcopis non licere in vim eiusdem constitutionis visitare altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum secularium, nec loca vbi in eisdem Ecclesijs asseruatur sanctissimum Sacramentum, vel vbi confessiones personarum secularium audiuntur, quam decisionem originalem praemanibus habui, & in topographia Romanae Camerae Apost. impressam vidi. Licet Episcopi visitate possint Ecclesias, quibus imminet cura animarum, non comprehenduntur tamen monasteria, & Ecclesiae Regularium, quando sunt Ecclesiae in diocesi, ita refert decimum Armendar. *d. tit. 6. num. 93.*
16. Vbi Equites Hierosolymitani habent iurisdictionem spiritualem, & temporalem, ibi Ordinarius non possunt interponere ad visitandum, vt testatur resolutum Armendar. *d. tit. 6. de visitat. n. 94.* quem refero *d. alleg. 74. n. 26. in fine.*
17. Parochiales Ecclesiae vnitae monasterijs, etiam quae sunt capita Ordinum, ab Ordinarijs visitari debent, vt ait resolutum Armendar. *d. tit. 6. n. 95.*
18. Regulares inferuentes de licentia suorum superiorum beneficij simplicibus, quae sunt tamen membra monasteriorum, seu Religionis, non possunt visitari ab Ordinarijs, ex Armendar. *d. tit. 6. de visitat. num. 96.*
- Episcopus incumbens correctioni, & visitationi exemptorum vigore facultatis sibi tanquam Sedis Apost. delegato a Concil. tributa, potest procedere contra conseruatores impedientes, praesertim si illi extra diocesim commorentur, vt per Armendar. *lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis num. 75.*
19. Prioratum Militum Hierosolymitanorum Ordinarius visitare non potest, cum illi sint Praepositi, non vero Commendatarij, sed visitari debet a Capitulis sui Ordinis, ita Armendar. *d. tit. 6. de visitat. num. 101.* quem refero *d. alleg. 74. n. 27.*
- Prioratus, qui suis capitibus subsunt, etiam Ordinis Hierosolymitani, ab Episcopis visitari non possunt, vt refert decimum Armendar. *d. tit. 6. de visitat. num. 103.*
- Ecclesiae Militum Hierosolymitanorum sunt exemptae privilegij summi Pontificis a visitatione Episcoporum, praeterquam si fuerint curatae, sicut testatur resolutum Armendar. *d. lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis num. 6.* In concernentibus vero ipsam curam Ordinario sunt subiectae, & ab eo visitari possunt, vt decreuit sanctae mem. Pius V. *constit. sua.* incip. *Exposcit.* sub dat. 22. Septembris 1571. & referunt Piafec. in *praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 46.* Aloys. Ricc. in *praxi aurea.* resolut. 176. Etiam a Cochier de *iurisdic. Ordinarij in exemptis.* part. 2. q. 45. num. 11. quos adduco *d. alleg. 74. num. 26.*
- Episcopus visitans in vim Concilij locum exemptum, seu nullius diocesis, non potest processus iudicialiter conficere causasque ordinarias cognoscere, ac definire, ita Aldan. *d. tit. 7. num. 6.* vbi sic decimum fuisse refert sub die 8. Iulij 1619.
- Visitare potest Episcopus tanquam Sedis Apostol. delegatus Parochialem subiectam Monachis Oliuetanis, & hoc debet exprimere, & Abbas potest concedere decreta cumulatiue cum Episcopo, sed quatenus sint contraria debent praeualere decreta Episcopi, vt Aldan. *d. tit. 7. num. 7.* vbi attestatur ita fuisse resolutum in *Veronen.* 29. Iulij 1628.
- Subdelegare potest Episcopus facultatem visitandi Ecclesiam collegiatam exemptam, sed opus est subdelegatione specialia, ex Aldan. *d. tit. 7. num. 8.* vbi refert decimum in *Lucana* 1. Februarij 1631.
- a. *Locorum Ordinarij.*] Procedere in inferioribus habentibus iura Episcopalia, tenuit Rota in *Piscien.* seu *nulius iurisdictionis* 16. Nouembris 1593. coram Gispio. impressa *decis. 798.* apud Farinac. in *1. collect. nouiss.* alias p. 4. *diuersor.* Aloys. Ricc. in *praxi resolut.* 538. num. 2. in 2. edit.
- Abbas, qui exercet iurisdictionem in aliquo territorio ex consuetudine immemoriali confirmata a Sede Apostol. non obstat hoc decretum quia possit visitare Ecclesias, Rota in *Salamantina iurisdictionis* 9. Maij 1594. coram *Seraphino.*
- b. *Quomodolibet exemptas.*] Capella regiae huic decreto subiungitur, quia reseruatio exemptionis, de qua *sess. 24. cap. 11.* procedit iuxta terminos *cap. cum Capella.* de *privil.* solum quoad suspensionem, vel excommunicationem, aut interdictionem, non quoad visitationem, ita Rota *decis. 744. p. 1. diuersor.* Couar. *praxic. cap. 11. num. 5.*
- c. *Privilegijs consuetudinibus, &c.*] Non censetur sustulisse nec rem iudicatam, nec concordiam, vt per Nicol. Garc. de *benefic. p. 3. cap. 2. num. 202.* Non derogat sententiae, & concordiae, quae Episcopum a visitatione excludit, cum enim faciat diuersas derogationes, cesset alijs non expressis nonuisse derogare, idem Garc. *d. e. 2. n. 202.*
- d. *Et illorum inhibitionibus penitus exclusis.*] Non posse Episcopum in visitatione recusari tanquam suspectum, dum tamen in ea processum non compleat, & se intra visitationis terminos contineat, sicut etiam in preparatoria inquisitione non posse vt suspectum recusari, nec probatione, vel allegatione suspicionis impediri, quominus poena extraordinariae, quae morum correctionem, & emendationem respiciat, visitatos afficere possit, referunt decimum Thom. Valasc. *tom. 1. alleg. iuris alleg. 70. nu. 7.* Curi Philip *p. 1. §. 7. num. 10.* Armendar. *d. tit. 6. de visitat. nu. 7. et 8.* vbi *num. 34.* secus asserit, si in visitando modum excesserit.

Consecrationis munus infra tres menses Episcopi suscipere tenentur.

C A P V T I X.

1 Doctores de materia cap. agentes.

AD maiores Ecclesias promoti a munus consecrationis infra tempus a iure statutum suscipiant, & prorogationes ultra sex menses concessa nulli suffragentur.

Barbof. *Collect. in Concil. Trid.*

E 3 Vide

« Sess. 25. c. quoniam quidam dist. 100. & infra sess. 23. de reformat. c. 2.

1. **V**ide Syluest. verb. consecratio Pralatorum, Sbroz de of-
ficio vicarij lib. 2. quæst. 10. Jacob. de Graff in auctis de
eif. p. 1. lib. 2. cap. 97. n. 52. Rendina in promptuario recepti.
sentent. tit. 38. num. 13. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb.
consecratio Pralatorum, Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p.
1. cap. 3. num. 22. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. glof. 24. n. 141. Va-
ler. Reginald. in praxi fori panis lib. 32. tract. 2. n. 58. Cam-
pan. in diuerjuris canon. rub. 6. e. 6. n. 9. Vgolin. de officio Epi-
scopi, cap. 2. in princip. à n. 2. Molles. in summa Theologia mo-
rub. tract. 6. e. 7. n. 47. Filiuc. tract. 41. de beneficio. e. 5. n. 23. vers.
& quida in primo, Castald. in praxi caremon. lib. 1. sect. 10. cap.
2. n. 3. Sebast. Casar. in relect. de Eccles. hierarchia p. 1. disp.
6. §. 2. n. 11. metipsum de officio, & potest. Episcopi, p. 2. alleg. 1.
num. 39. latius infra suff. 23. de reformat. cap. 2.

Capitula Sede vacante nulli dent reuerendas, nisi arctato occasione obtinendi,
aut obtenti beneficij Ecclesiasticis, sub pœnis, &c.

CAPVT X.

- 1 Doctores de materia cap. agentes,
- 2 Capitulum, seu eius Vicarius non potest infra annū dare dimissorias etiam ad primam consuram.
- 3 Capitulum non potest infra annum dare licentiam Episcopo commoranti in ciuitate vt ordinet Regulares,
- 4 Capitulum Sede vacante potest infra annum testimonium idoneitatis facere.
- 5 Capitulum Sede vacante ante lapsum anni potest facultatem concedere obtinenti licentiam à Sede Apostolica de suscipiendo Ordines cum licentijs sui Ordinarij, &c.
- 6 Vicarius Capituli Sede vacante non potest exequi commissiones Apost. in forma Dignum.
- 7 Nec potest expedire dispensationes matrimoniales directas Episcopo, & eius Vicario generali.
- 8 Vicarius Papæ potest Apost. Sede vacante dimissorias impartiri.
- 9 Capitulum post annum Sedis vacantis litteras dimissorias, & facultatem ordinandi concedere potest in Ecclesia vacante.
- 10 Dimissorias concedere post annum spectat ad Vicarium capitularem, & non ad Capitulum.
- 11 Episcopus si est notorie hæreticus, ad Capitulum Cathedralis Ecclesia pertinet facultas concedendi dimissorias,
- 12 Capitulum ex causis in Concilio expressis Ordinum interstitia remittere potest.
- 13 Concilium Prouinciale non potest restringere potestatem Capituli vt non concedat post annum litteras dimissorias.
- 14 Capitulum Sede vacante intra annum dimissorias ad Ordines dare non potest, nisi haberet territorium distinctum & exemptum.
- 15 Dimissorias litteras per eius Vicarium concedere potest Capitulum Sede vacante, arctatis beneficijs tam habitis, quàm habendis.
- 16 Arctati occasione beneficij recepti qui dicantur.
- 17 Arctati occasione beneficij recipiendi qui dicantur.
- 18 Vicarius Capituli Sede vacante concedens dimissorias intra annum incurrit tantum pœnam interdicti.
- 19 Quamuis is, cui concessit dimissorias, illis vsus non fuisset.
- 20 Ordinarij ad minores Ordines de licentia Capituli Sede vacante intra annum nullo priuilegio clericali, præsertim in criminalibus, gaudere debent.
- 21 An possint habere beneficium.
- 22 Verbum gaudeant, est futuri temporis.
- 23 Impedimentum hoc perpetuum non est, sed temporale.
- 24 Episcopus potest ratificare Ordines, quos accepit eius subditus absque suis litteris dimissorialibus,

a. Sess. 23.
c. 104. c. cum
nullus. de
temp. ord.
in 6.
b. Infra sess.
23. de refor-
mat. cap. 20.

Non licet Capitulis Ecclesiarum, a Sede vacante, infra annum à die vacationis, & ordinandi licentiam, aut litteras dimissorias, seu reuerendas, vt aliqui vocant, tam ex iuris communis dispositione, quàm β etiam cuiusvis priuilegij, aut consuetudinis vigore, alicui, qui beneficij Ecclesiastici recepti, siue recipiendi occasione, γ arctatus non fuerit, concedere; si secus fiat, δ Capitulum contrariens, Ecclesiastico subiaceat interdicto; ε sic ordinati, si in minoribus ordinibus constituti fuerint, nullo priuilegio clericali, præsertim in criminalibus, ζ gaudeant: in maioribus verò ab executione Ordinum, η ad beneplacitum futuri Pralati, sint iplo iure suspensi.

1. **V**ide Rebuff in praxi benefic. tit. de deuolut. num. 67. Em-
man. Sa in aphor. verb. Ordo num. 20. Card. Tolet. in in-
struct. sacerdot. lib. 1. cap. 49. num. 2. Nauarr. consil. 19. alijs 27.
& consil. 20. alijs 28. in nouis, de tempor. ordinat. Sayr in flori-
bus decif. sub eodem ritu. decif. 21. 22. & 65. Henriquez. in
summa lib. 10. c. 22. §. 3. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. Cap-
itulum, in principio. Salzed. ad Bernard. in pract. c. 26. verb. sine
licentia, vers. poterit tamen, Fr. Fmman. in sum. tom. 2. c. 14.
concl. 2. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 5. num. 12. Sanch. in
opusc. moral. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 20. num. 36. Petr. de Le-
desma in summa par. 1. tract. de Sacrament. Ordinis cap. 8.
concl. 3. Piafec. in praxi Episcop. par. 1. cap. 1. num. 13. Azor.
instit. moral. part. 2. lib. 3. e. 49. quæst. 5. Suar. tom. 5. de consur-
ris, disp. 31. sect. 1. num. 20. Fornar. de Sacramento Ordinis
cap. 4. num. 4. Rendina in prompt. recep. sentent. tom. 1. tit. 10. à
numero 1. Quarant. in summa Bullarij, verb. Capitulum Se-
de vacante, vers. decimo. quæro, Salzed. ad Bernard. in pra-
ct. cap. 26. littera C. in nouissim. edit. Franc. Leo in thesauro
fori Eccles. part. 3. cap. 8. num. 47. cum seqq. Campan. in diuer-
for iuris canon. rubric. 9. cap. 7. Aloyf. Rice. in praxi aucta re-
solut. 106. & in decif. curia Archiepiscop. Neapolitan. par. 4.
decif. 183. Bonacina de Sacrament. disp. 8. quæst. vnic. puncto
4. num. 22. Raguc. de voce Canonice. quæst. 39. num. 2. Bonacina
de suspension. in particulari disp. 3. quæst. 1. par. 1. ex nu. 25.
Nicol. Garc. de beneficijs p. 5. e. 7. num. 93. cum seqq. Monet. de
de commut. vltimarum voluntat. c. 10. nu. 164. cum multis seqq.
Cardoso in praxi Iudicum verb. Capitulum, num. 5. Molin.
de iustitia tract. 3. disp. 11. num. 3. Marcel. Vulpe in praxi
iudic. Eccles. cap. 8. num. 34. & cap. 44. num. 20. Homobon de
Bonis de examine Eccles. part. 1. tract. 2. cap. 1. quæst. 6. prope
fin. metipsum de officio, & potest. Episcopi par. 2. alleg. 7. nu-
mero 10. cum seqq. vbi numer. 23. resoluo dimissorias à
Capitulo Sede vacante rite, & recte datas non expirare
per ingressum moderni Episcopi, & num. 23. cum multis
teneo dimissorias huiusmodi semper valere tam videntur
te, quàm defuncto dante. Marchin. de Sacram. Ordin.
tract. 1.

- tract. 1. p. 6. c. 3. à num. 12. Valenzuel. conf. 107. num. 2. tom. 2.
2. Capitulum, seu eius Vicarius Sede vacante non potest infra annum dare dimissorias, etiam ad primam tonsuram, ut resoluit Quarant. d. verb. Capitulum Sede vacante, vers. decimo quarto, Et Emman. in sum. 10. 2. c. 1. 3. nu. 6. Maiol. de irreg. lib. 4. c. 2. num. 2. Nicol. Garc. de benef. p. 5. c. 7. num. 95. vbi additio, Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 106. Monet. de comm. ult. volunt. c. 10. num. 173. Nisi concedat ei, qui est presentatus à patronis laicis ad beneficium Ecclesiasticum iuris patronatus ipsorum, ut illud obtinere valeat, secundum Nicol. Garc. d. c. 7. num. 93. Molles. in sum. Theolog. p. moralis tract. 6. cap. 7. num. 50.
  3. Non potest dicto anno durante dare licentiam Episcopo commoranti in ciuitate, vel diocesi, ut ordinet Regulares, etiam prætium examine per ipsum Vicarium facti, ex Raguc. de voce Canonie. quæst. 39. num. 4.
  4. Potest tamen Capitulum Sede vacante infra annum testimonium idoneitatis facere, vt tenent Nauarr. confil. 19. in antiq. alias 27. in nouis. de tempor. ord. Sayr. in florib. decif. sub eod. tit. decif. 21. Bonacina de Sacram. disp. 8. quæst. vlt. quæst. 4. num. 24. Et d. Junct. 1. nu. 24. Galet. in margar. casuum confitent. verb. Capitulum 5. Molin. d. tract. 5. disp. 11. num. 4. vers. quamuis. Marcel. Vulpe d. cap. 44. num. 21. Marchin. d. p. 6. cap. 3. num. 17. Et 18. Clarin. controuerf. forens. lib. 1. c. 36. num. 12. Ego ipse d. alleg. 7. num. 16. Quarant. d. vers. decimo quarto, limit. 3. Monet. d. cap. 10. num. 182. vbi refert modernum Curia Romanæ itylum habere vt Sede Episcopali vacante, ipse quoque testimoniales dentur ab Ordinario vicinore.
  5. Potest quoque ante lapsum anni vacationis Sedis obtinenti facultate à Sede Apostolica de suscipiendo Ordines cum licentia sui Ordinarij huiusmodi facultatem subordinationatam concedere, vt tenent Nauarr. confil. 19. in antiq. alias 27. in nouis. de tempor. ordin. Piafec. d. cap. 1. num. 13. vers. Capitulum, Ego ipse d. alleg. 7. num. 14. Diana p. 5. tract. 10. resoluit. 49. vers. 3.
  - Potest insuper anno durante Episcopo extero concedere exercitum Pontificatum, & ordinationem propriorum subditorum, non tamen subditorum vacantis Sedis, vt resoluit Henriquez in sum. lib. 10. cap. 22. 5. 1. Quarant. d. verb. Capitulum Sede vacante, g. 11. Marc. Ant. Genuen. in praxi Archiep. Neapolit. cap. 87. num. 33. Piafec. loco proximo citato. Nauarr. confil. 27. de tempor. ordin. Molles. in sum. tract. 2. cap. 2. num. 28. Marchin. d. p. 6. cap. 3. num. 16.
  - Sede Episcopali vacante pro suscipiendis Ordinibus infra annum non est adendum vicinior, vel Metropolitanus, sed & deunda est Sedes Apostolica, vt refert decifum Nicol. Garc. part. 5. cap. 7. num. 93.
  - Vicarius Capitularis Sede vacante executioni demandare potest litteras Episcopo per S. Congregationem directas, & ab illo non exequutas, vt per Aldan. in compend. resolut. canon. lib. 2. tit. 3. num. 1. vbi dicit ita fuisse decifum in S. Congreg. Episcop. sub die 10. Aprilis 1615.
  6. Vicarius huiusmodi Capituli Sede vacante non potest exequi commissiones Apostolicas in forma Dignum, & alias directas Episcopo, vel eius Vicario generali intuitu officij, vel sub nomine dignitatis, ex eodem Aldan. citato loco, vbi testatur resolutum sub die 2. Augusti 1631.
  7. Nec potest expedire dispensationes matrimoniales directas Episcopo, & eius Vicario generali, vt contra Sanchez de matrim. lib. 8. disp. 27. à num. 29. tenet Aldan. d. loco, referens decifum sub die 24. Maij 1621. Et sic iam hodie Capitulum Sede vacante exequi non potest causas Vicario Episcopi delegatas, nisi in commissione exprimeretur nomen diocesis tantum, v. g. Vicario Bracharenfis, quia dum Sedes vacat, Vicarius est officialis illius diocesis, ita nouissime Marcel. Vulpe in praxi iudic. fore. eccles. cap. 44. num. 6.
  8. Vicarius Papæ non prohibetur etiam statim post vacantem Sedem Apostol. dictas dimissorias impartiri, eo quod hoc decretum minime restringit iurisdictionem Sedis Apostol. quamuis vacantis, prout resoluit Maiol. d. irregul. lib. 4. cap. 6. Henric. lib. 10. cap. 22. §. 3. Salzed. d. cap. 26. lit. C. vers. poterit. Campan. d. cap. 8. nu. 6. Ego ipse d. allegat. 7. num. 13. Marcel. Vulpe d. cap. 8. nu. 34. Et d. cap. 44. num. 10. in fine.
  9. Insi a annum, &c.] Capitulum post annum Sedis vacantis litteras dimissorias, & facultatem ordinandi concedere potest in Ecclesia vacante, sicut decifum attestatur Nicol. Garc. d. p. 5. cap. 7. num. 93. quæ profunt etiam finita Capituli auctoritate, Bonacina d. puncto 11. num. 27. Alzed. p. 2. cap. 5. num. 95.
  10. Dimissorias post annum concedere spectat ad Vicarium Capitularem, & non ad Capitulum, vt resoluit Aldan. d. tit. 3. num. 5. referens sic fuisse resolutum in S. Congreg. Episcop. in Neapolitana sub die 12. Ianuarij 1604.
  11. Episcopus si est notorie hæreticus, ad Capitulum Cathedralis Ecclesie pertinet facultas concedendi dimissorias, vt refert decifum Nicol. Garc. d. p. 5. cap. 7. num. 93.
  12. Capitulum Cathedralis, non autem eius Vicarius, in casibus, in quibus eidem Sede Episcopali vacante licet per hoc decretum dimissorias concedere, potest etiam ex causis in Concilio expressis Ordinem interstitia remittere, ex Aldan. d. tit. 3. num. 6. vbi refert sic decifum sub die 17. Maij 1600, & ibi etiam habetur Vicarium Capituli non posse etiam ex causis in Concil. expressis Ordinem interstitia remittere, cum non possit magis, quam Vicarius Episcopi.
  13. Concilium Prouinciale non potest restringere potestatem Capituli, vt scilicet non concedat post annum litteras dimissorias ordinandis ad titulum patrimonij, vel pensionis, sed hac in re obseruandum est cap. 2. sess. 21. de reform. quod docet, obtinentes patrimonium, vel pensionem non promouendos, nisi Episcopus pro necessitate, vel commoditate suarum Ecclesiarum indicauerit eos assumendos esse, vt refert decifum Garc. d. par. 5. cap. 7. num. 93.
  14. Etiam cuiusvis privilegij, &c.] Non posse Capitulum Sede vacante infra annum dimissorias ad Ordines dare, etiam si haberet territorium distinctum & exemptum ob immemorabilem possessionem, & sint iudices ordinarij, ita Quarant. d. verb. Capitulum Sede vacante, vers. decimo quarto, Aloyf. Ricc. in decif. curia Archiep. Neapol. decif. 185. p. 4.
  15. Arctatus non fuerit.] Arctatus beneficijs tam habitis, quam habendis posse Capitulum Sede vacante per Vicarium ab eo electum infra annum litteras dimissorias concedere, tenent Salzed. d. cap. 26. lit. C. vers. poterit, Garc. d. p. 5. cap. 7. à num. 96. Molin. d. tract. 5. disp. 11. num. 4. vers. quamuis. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verb. Capitulum, in princ. vers. secundum. Quarant. d. vers. decimo quarto, Monet. d. p. 10. num. 180. vbi resolutum posse huiusmodi Capitulum pro arctatis litteras dimissorias ei concedere, qui habeat Episcopum, à quo ratione originis, domicilij, aut alterius beneficij copatibilis ab eo recepti illas posset obtinere.
  16. Arctati occasione beneficij recepti illi dicuntur, qui obtinent aliquod beneficium requirens beneficium personale, ratione cuius de iure, consuetudine, privilegio, statuto Ecclesie, vel fundatione infra annum tenentur se promoueri facere, vt resoluit Nieol. Garc. d. p. 5. cap. 7. num. 98. Vgolin. de potest. Episc. cap. 26. §. 201. num. 4. vers. Et primo. Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 98. exemplificantes in eo, qui obtinet parochialem Ecclesiam, quod sit arctatus ad sacerdotium intra annum, & in eo qui obtinet canonicatum ad Ordinem illi annexum, & in aliquibus beneficijs, seu capellanjs requirentibus ex institutione seruitium personale, seu aliquem Ordinem, late Monet. de comm. ult. volunt. c. 10. num. 166. cum multis segg. vbi cum Garc. & Vgol. locis citatis, idem eadem ratione dicendum putat, vbi Ordo suscipiendus beneficio est ita annexus, vt tempore provisionis in eo constitutus esse debeat, qui beneficium obtinet, sed impetrans dispensatus fuit, vel hoc non obstante huiusmodi beneficii posset obtinere, vel vbi in litteris contineretur claus. Non Obstantibus aliquibus, &c. per qua effectus gratia nostra impediti valent, quomodolibet, vel differri, aut simili.
  17. Arctati vero occasione beneficij recipiendi illi dicuntur, qui habent ius, seu sunt vocati ad aliquod beneficium vacans, seu capellaniam, quæ tamen requirit actum certum Ordinem, quo illi carent. Vel illi dicuntur, qui cum sint ordinati prima tonsura, sunt presentati ad beneficia a Aloyf. Ricc. d. resol. 98. Monet. d. p. 10. num. 173. Vgol.

- Vgol. d. §. 20. num. 5. Nicol. Ricc. d. cap. 7. num. 99. & 100. vbi num. 101. tenet electum in concursu ad beneficium curatum, cuius collatio faciendā est à Papa, non posse interim dici arctatum, tam occasione beneficii recepti, quam recipiendi; & num. 102. pariter resoluit non dici arctatum occasione beneficii recipiendi illum, cui aliquis vult resignare aliquod beneficium requirens actu Ordinem, quo ille caret, de quo etiam Aloyf. Ricc. d. resolut. 98. numero 2. & 3. ac Monet. d. capitul. 100. num. 176.
18. §. Capitulum contrahens, &c.] Vicarius Capituli Sede vacante concedens dimissorias intra annum, non incurrit pœnam suspensionis per annum, iuxta cap. 10. sess. 23. sed tantum pœnam interdicti, iuxta hoc decretum Franc. Leo in thesauro fori ecclies. p. 3. cap. 8. num. 48. Molin. d. tract. 5. disp. 11. num. 4. ita quod non prohibeatur concedere alias dimissorias, Rot. in Burgen. Canon. 17. Octobr. & 28. Nouembris 1586. coram Giptio, vbi etiam fuit dictum quod casu, quo hoc decretum imponeret pœnam suspensionis, alias tamen dimissorie datæ post annum valent, si non sit declaratus suspensus, sed sit occultus, & toleratus.
19. Vicarius Capituli Sede vacante concedens intra annum dimissorias, incidit in pœnam huius decreti, quamuis is, cui concessit, vñs non fuerit, nam actus fuit perfectus quoad concedentem, per quem non stetit, vt refert decisum Nicol. Garc. in addis. ad d. cap. 7. num. 92. Marchin. d. p. 6. cap. 3. num. 15.
20. §. Et sic ordinati, &c.] Ordinatos ad minores Ordines de licentia Capituli Sede vacante intra annum nullo privilegio clericali, præsertim in criminalibus, gaudere debere, tenet Nauarr. consil. 20. alias 28. in nouis, sub tit.
- de tempor. ordi. Sayr. in floribus decis. sub eod. tit. decis. 22. in princ. Henric. in summ. lib. 13. cap. 38. §. 2. lit. C. Quarant. in sum. Bullar. verb. Ordo, vers. secundo limita, Tolet. in instruit. Sacerd. lib. 1. cap. 49. vers. secunda, Less. de iustit. lib. 2. cap. 34. sub num. 94. Mart. de iurisd. p. 4. casu 149. num. 8. Campan. in diuersis iuris Canon. rubr. 9. cap. 2. num. 9. Thom. Valasc. com. 1. alleg. 45. num. 19. & 20. Franc. Leo d. p. 3. e. 8. num. 47. Marchin. d. p. 6. cap. 3. num. 13. vbi subdit hanc priuationem privilegij clericalis hodie non incurri nisi post iudicis declarationem, iuxta constitutionem S. D. N. Urbani VIII. contra male promotos, Ceuall. commun. contra commun. tom. 4. quest. 897. num. 1031. vbi dicitur textum in præfenti loqui de ordinato ab Episcopo alieno cum litteris inferiorum Prælatorum.
- An possint sic ordinari habere beneficium? vide Flamin. Paris. de resignat. benef. lib. 4. quest. 2. num. 58. Nauarr. loco proximè citato, Quarant. d. verb. Capitulum Sede vacante, quest. 10. vers. hinc contingit.
- §. Gaudens.] Hoc verbum esse futuri temporis, ac proinde per illud non infligi ipso iure pœnam, resoluit Nauarr. d. consil. 28. Sanchez de maxim. lib. 7. disp. 46. num. 18.
- §. Ad beneplacitum futuri Prælati.] Impedimentum hoc perpetuum non esse, sed temporale, donec scilicet aliud placeat futuro successori, tenet Salzed. d. cap. 26. verb. sine licentia, vers. has autem dimissorias, Soar. tom. 5. de censur. disp. 31. sect. 1. num. 20. Petr. de Ledema p. 1. tract. de sacram. Ordinis, cap. 8. concl. 5.
- Poste Episcopum ratificare Ordines, quos accepit eius subditus absque suis litteris dimissorialibus, dicit Fr. Eman. in summ. tom. 2. cap. 14. num. 13. contra Rebuff. in praxi benefic. tit. de forma lit. dimiss. num. 9.

Facultates de promouendo, continere debent expressam causam, ob quam alienum accedere debeat Episcopum.

C A P V T X I.

1. Doctores de materia cap. agentes.
  2. Facultatem habens à Papa promouendi à quocunque, non potest promoueri ab Episcopo in aliena diœcesi sine licentia Episcopi illius diœcesis.
  3. Facultas suscipiendi Ordines à quocunque sine dimissorijs proprijs Episcopi non censetur reuocata, quamuis causa concessionis cesset.
  4. Regularis Superior quomodo subdito Regulari dimissorias ad Ordines concedere debeat.
  5. Dimissorie nemini non examinato concedenda.
- Et in dimissorijs causa rationalis exprimenda, quare proprijs Episcopus dimittens nolit, aut nequeat dimissum ordinare. ibid.

Facultates de promouendo à quocunque, non suffragentur, a nisi habentibus legitimam causam, ob quam à proprijs Episcopis ordinari non possint, in litteris exprimendam: & tunc non ordinentur, nisi ab Episcopo in sua diœcesi residente, aut pro eo Pontificalia exercente, & diligenti prauo examine.

1. **V**ide Piafec. in praxi Episc. p. 1. c. 1. num. 12. pag. 29. Campan. in diuersis iuris Canon. rubr. 9. cap. 7. num. 4. Thom. Valasc. allegat. iuris tom. 1. alleg. 5. num. 52. cum seqq. & faciunt per me adducta de offic. & potest. Episc. p. 2. alleg. 7. num. 18. cum seqq. & præcipue num. 21.
  2. Facultatem habens à Papa promouendi à quocunque, non potest promoueri ab Episcopo in aliena diœcesi sine licentia Episcopi illius diœcesis per hoc decretum, nisi Episcopus illius diœcesis constitueret suum Vicarium illum Episcopum exterum vt pro se promoueat, sicut non sufficit simplex licentia, sed constitutio in sui locum requiritur, vt probatur ex hoc cap. ibi, vel ab eo quod pro eo, &c. ita decisum refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 4. num. 3.
  3. Causa verò, qua adductus Papa licentiam largitus est suscipiendi Ordines à quocunque sine dimissorijs proprijs Episcopi, si postea cesset, non propterea censenda est reuocata prædicta facultas, vt nequeat amplius impetrans ea vt, sequè promoueri facere à quo maluerit, ita decisum refert Campan. d. cap. 7. num. 5.
- Superior Regularis, qui litteras dimissorias subdito item Regulari ad Ordines dare debet, ad Episcopum diœcesanum illius monasterij, in cuius familie ab ips. ad quos pertinet, is Regularis positus est, tenetur Episcopo diœcesano absente, vel ordinationes non habente, ad quemcumque alium Episcopum illi dimissorias absque fraude concedere, expressa in illis huiusmodi causa absentia diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam; contrahentes autem officij, & dignitatis, seu administrationis, ac vocis actiue, & passiuæ priuationis, ac alias arbitrio Sanctissimi referuata s pœnas incurrent; ita Clemens VIII. inuolubiliter obseruari mandauit sub die 15. Martij 1596. vt refertur Capuccin. in addit. ad compend. verb. Ordines sacri. §. 4. in fine. Piafec. in praxi Episcop. part. 1. capit. 1. numer. 14. Vgol. de officio Episcopi, cap. 26. §. 20. num. 8. Campan. in diuersis iuris Canonici rubr. 12. cap. 13. num. 37.

numer. 27. Fr. Eudonie Miranda in manuali Prælatorum
tomo 1. quæst. 28. artic. 2. Hieron. Rodenic. in compendio re-
solu. regular. resolut. 106. num. 15. Ego ipse d. allegatione 7.
num. 18.

Nisi habentibus legitimam causam, &c. In litteris di-
missorijs debere causam exprimi rationabilem quare
proprius Episcopus dimittens nolit, aut nequeat dimis-
sum ordinare; probat cap. 1. de tempor. ordin. lib. 6. & vide-
tur insinuare Concilium in præfati. quæ iura explicat
Thom. Valasc. d. alleg. 5. n. 53. & 54. licet ibidem ex Rebuff.
in præfati. de litter. dimiss. num. 28. & Salzed. ad Bernard.
cap. 26. verb. sine licentia. vers. oportet, asserat in aliquibus

provincijs esse consuetudine receptum, vtnulla causa
assignetur.

Et diligenti prævio examine. Nemini non examinato
concedendas esse dimissorias; statuit Concil. infra cap. 3.
sess. 23. de reformat. & ab extraneo vigore litterarum dimis-
sorialium quemuis non ordinari, nisi diligenti prævio
examine, deciditur in hoc cap. ex quibus ita iunctim con-
sideratis ab utroque debere examinari ordinandum. re-
soluunt Piasec. d. cap. 1. num. 12. pag. 29. Campan. d. rubr. 9.
cap. 8. num. 31. vers. sed ne. Bonacina de Sacram. disp. 8. quæst.
unica, punct. 4. num. 33. Gutierrez canon. lib. 1. cap. 26. num. 24.
Ego ipse d. allegat. 7. num. 22.

Facultates de non promouendo, præterquam in casibus à iure expressis
concessa, ad annum tantum suffragentur.

C A P V T X I I.

Facultates de non promouendo, ^a præterquam in casibus à iure expressis, concessa, ad annum
tandem suffragentur.

^a Cap. licet
canon. & c.
cum ex co.
de cler. 16.

Vide metipsum de esse. & potest. Parochi. cap. 5. à num.
24. vbi cito hoc decretum. nouissime Stephanus
Vveymys ad constitut. 24. ex antiquo iure desumptas & per

Concil. Trid. in nouas constit. 4. pag. 75. cum seqq. vbi innouat
tur Clem. vt ij. de stat. & qualis. per hunc text. Concilij, &
num. 2. in fine, meminit huius decreti.

A quocunque presentati non instituantur, nisi prævio examine Ordinarij,
& approbatione, exceptis certis.

C A P V T X I I I.

1 Approbatio, & examinatio ab Episcopo facienda non requiritur in beneficijs simplicibus, quorum collatio liberè spectat ad inferiores. 2 Examinandi de nouo sunt capti beneficiarij in quolibet ascensu. 3 Examen requisitum in hoc decreto dicitur de forma, & debet præcedere. 4 Examen nouum requiritur in quolibet ascensu, qui fit in aliquibus Ecclesijs. 5 Examen, de quo in hoc decreto, requiritur in beneficijs receptiuis in quolibet ascensu. 6 Presentati ad beneficia simplicia, absque prævio examine Episcopi, institui non possunt ab ijs, ad quos institutio spectat. 7 Beneficia in Ecclesijs patrimonialibus, siue receptiuis, numeratis, & non numeratis, nullus consequi potest sine prævio examine, & approbatione Episcopi. 8 Beneficia seruitoria obtineri non possunt, nisi prævio examine, & approbatione Episcopi. 9 Examen nouum non est necessarium in prouisionibus faciendis de beneficijs ex causa permutationis. 10 Examen nouum requiritur in permutatione de beneficio curato, & simplici. 11 Examinare non potest Episcopus ad beneficium simplex illum, quem iam examinauerat pro Ordinis sacri promotione. 12 Prouisus à Papa in forma gratiosa de simplici beneficio sacrum Ordinem annexum habente nõ debet examinari ad eundem Ordinem suscipiendum. 13 Examen eius, qui est presentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram Episcopo, debet ipse admittere.	14 Presentatio soli Episcopi facienda est ad effectum examinis dumtaxat, si institutio legitime pertinet ad inferiorem. 15 Abbates, & alij etiam omnem iurisdictionem habentes ordinariam non possunt instituire in beneficijs simplicibus presentatum à patrono absque prævio examine Episcopi. 16 Collationem beneficiorum simplicium in Ecclesijs exemptis obtinentes non tenentur eos, quibus dicta beneficia conferre intenderint, Episcopis presentare. 17 Ecclesie parochiales aut curata subiecta militibus S. Ioannis Hierosolymitani, quomodo prouidenda. 18 Examinatus, & approbatus semel ad vnum beneficium, non est amplius examinandus ad aliud simile. 19 Prouisus in forma Dignum, si per duas vices tantum non idoneus ab examine fuerit reiectus, an possit tertia vice approbari. 20 Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes prius approbandi, & examinandi sunt ab Episcopo. 21 Approbatus, & prouisus ab antecessore de Ecclesia parochiali, potest ab Episcopo successore iterum examinari superueniente rationabili causa. 22 Examinandi non sunt de litteratura ad Canonicatus Cathedralis Ecclesie qui Diaconi, Subdiaconi, aut Presbyteri fuerint. 23 Canonicus semel examinatus in Vrbe, non est iterum examinandus ad aliud Canonicatum similem. 24 Episcopus, cui commissum est examen, an possit illud delegare. 25 Appellari non potest ad effectum euitandi examen.

26 Appel-

26. Appellatio non tollitur à mala relatione, & graua-
mine, ac reprobatione examinatorum.
27. Præsentatus, seu electus ab beneficium simplex po-

test absens, si notus sit, ab Episcopo institui.

28. Doctor non excusatur ab examine quando peti-
provideri de aliqua Ecclesia parochiali.

4. Insa. fess.
25. cap. 9. de
reform.

5. Vide fess.
24. c. 15. vbi
exceptio vi-
detur reuo-
cari.

Præsentari, seu electi, vel nominati à quibusvis Ecclesiasticis personis, etiam & Sedis Apostolicæ Nuncijs, ad quævis Ecclesiastica beneficia non instituuntur, nec confirmantur, neque admittantur, etiam prætextu cuiusvis priuilegij, seu consuetudinis, etiam ab immemorabili tempore præscriptæ, nisi fuerint prius à locorum Ordinarijs examinati, & idonei reperti. *a* Et nullus appellationis remedio se tueri possit, quo minus examen subire teneatur *b*, *β* præsentatis tamen electis, seu nominatis ab Vniuersitatibus, seu Collegijs generalium studiorum exceptis.

1. **A**pprobatio & examinatio ab Episcopo facienda non requiritur in beneficijs simplicibus, quorum collatio libere spectat ad inferiores, ita decimum referunt Nicol. Garc. de benefic. p. 9. cap. 3. num. 19. Campan. in diuers. iuris Canon. rubr. 5. cap. 3. num. 6. Massobr. in praxi habendi concursuum reg. 10. dub. 1. num. 2.
2. Examinandi de nouo sunt, & per Ordinarium approbandi cæpi beneficiari in quolibet ascensu, vt refert resolutum Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 34. num. 74.
3. Examen requisitum in hoc decreto dicitur de forma, & debet præcedere, Rota in Calaguritana beneficij 7. Maij 1574. coram Clemente VII. & in Calaguritana de Ornillos 12. Octobris 1587. coram Card. Pamphilio sen. & in alia Calaguritana beneficij de Naro 5. Decembris 1588. coram Comitulo.
4. Examen nouum requiritur in quolibet ascensu, qui fit in aliquibus Ecclesijs occurrente vacatione Canonica, ad quem solet institui antiquus portionarius, ad portionem antiquior beneficiatus, ad beneficium antiquior expectans, ita dicit resolutum Nicol. Garc. de beneficijs, part. 9. cap. 3. num. 19.
5. Examen, de quo in hoc decreto, requiritur in beneficijs receptiuis in quolibet ascensu, nec sufficit quod semel sit examinatus in ascensu ad dimidiam portionem, qua nouum examen requiritur, vbi de dimidia ascendit ad integram; Rot. in Calaguritana de Ornillos 12. Octobris 1587. coram Card. Pamphilio sen. & in alia Calaguritana indultii de Vilbao 12. Ianuarij 1598. coram Seraphino. in impressis decis. 1253.
6. Præsentati ad beneficia simplicia, absque præuio examine Episcopi, institui non possunt ab ipsi, ad quos institutio spectat, iuxta hoc decretum, ita refert decimum Nicol. Garc. de benefic. part. 9. cap. 3. num. 19. ad 2.
7. Beneficia in Ecclesijs patrimonialibus, siue receptiuis, numeratis, & non numeratis, nullus consequi potest, nisi præuio examine, & approbatione Episcopi, & cum illis, quibus in prædictis Ecclesijs per Episcopum cura animarum demandata est, seruari debet cap. 18. fess. 24. de reform. ita dicit resolutum Nicol. Garc. d. p. 9. cap. 2. n. 183.
8. Beneficia seruitoria in Ecclesijs patrimonialibus, siue receptiuis tam numeratis, quam non numeratis, obtineri possunt, nisi præuio examine, & approbatione Episcopi, iuxta hoc decretum, ita refert decimum Nicol. Garc. d. p. 9. cap. 3. num. 19.
9. Examen nouum non est necessarium in promissionibus faciendis de beneficijs ex causa permutationis, vt tenet Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 8. quæst. 9. num. 95.
10. Examen nouum quo ad Parochialem requiritur in permutationibus, quæ sunt de beneficio simplici, & curato, licet non sit necessarius conuentus, vt refert decimum Nicol. Garc. d. p. 9. cap. 2. num. 162. cum seqq.
11. Episcopus non potest denuo subijcere examini pro simplici beneficio illum, quem iam examinauerat pro Ordinis sacri promotione, sicut resoluunt Nicol. Garc. d. p. 9. cap. 3. num. 15. Homobon. de Bonis de examine ecclesiastico tract. 2. cap. 3. quæst. 35. in fine. Massobr. d. praxi habendi concursuum, regul. 10. dub. 10. num. 1. & 2.
12. Prouisus à Papa Romæ in forma gratiosa de simplici beneficio sacrum Ordinem annexum habente, non debet rursus ab Episcopo examinari, si adiunctum Ordinem suscipere intendit, prout tenent Campan. d. rubr. 5. cap. 3. nu. 26. Homobon. de Bonis d. tract. 2. quæst. 35. in fine.
13. Examen eius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram

Episcopo, debet ipse admittere, facta tamen per ipsum Episcopum protestatione de iuribus suis, & sine eorum præiudicio, vel committere alteri Episcopo viciniore, vt refert decimum Nicol. Garc. d. part. 9. cap. 2. nu. 19.

Instituto si legitime pertinet ad inferiorem, ita ut non dependeat ab aliquo iurepatronatus, quod per Concil. sublatum est cap. 9. fess. 25. de reform. presentatio soli Episcopo facienda est ad effectum examinis dumtaxat, non attenda quacunq; consuetudine immemorabili in contrarium, prout hic sancitum est, ita Nicol. Garc. d. part. 9. cap. 3. num. 19.

Abbatibus, & alijs, etiam omnem iurisdictionem habentibus ordinariam, non possunt instituire in beneficijs simplicibus presentatum à patronis absque præuio examine Episcopi, ex hoc decreto, & c. 9. fess. 25. de reform. & aliter facta institutio est nulla, ex eodem cap. 9. etiam si presentationes fiant coram Abbatibus, & alijs exemptionem à fundatione pretendentes, si tantum illis exemptionibus innitatur. Ita refert decimum Aldan. in compend. canonice iuris resolut. lib. 2. tit. 5. num. 3.

Collationem canonicatum, & aliorum simplicium beneficiorum in Collegiatis, vel alijs Ecclesijs exemptis à iurisdictione Episcoporum obtinentes, nullo decreto Concilij tenentur, eos quibus dicta beneficia conferre intendunt, Episcopis presentare, vt ab eis approbentur præuio examine, ita ait resolutum Aldan. citato loco.

Ecclesijs parochialibus, aut curatis vacantibus, quouis modo subiectis militibus sancti Ioannis Hierosolymitani, tenentur ipsi presentare ad vnamquamque earum Sacerdotem idoneum loci Ordinarij, vt ab eo instituantur, & quibusque non presentauerit, constituat Ordinarius vnum Vicarium, qui interea animarum curam agat, præfinitaque idem Ordinarius dictis militibus breuem aliquem terminum ad presentandum dictum Sacerdotem, alioquin eo elapso Ordinarius conferat Ecclesia huiusmodi personis sibi bene visis secundum eorum naturam, vel in titulum perpetuum, vel amouibilem, ita Aldan. d. tit. 5. num. 5. vbi refert sic decimum in 8. Congreg. Episcop. in vna Perusina sub die 12. Ianuarij 1587.

Examinatus, & approbatus semel ad vnum beneficium simplex, non amplius examinandus est ad aliud simile beneficium, canonicatum, vel dignitatem, vt resoluunt Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 4. num. 84. Aloyf. Ricca in praxi furi eccles. decis. 419. in 1. edit. alias resolut. 356. in 2. edit. Ego ipse de officio & potest. Episcopi par. 3. allegat. 60. num. 89. me citato in illo loco Massobr. in praxi habendi concursuum, prelat. 3. dub. 3. num. 30. Homobon. de Bonis in examine ecclesiast. tract. 2. cap. 3. quæst. 31. in fine, quod de stylo Curie procedit, inspecta vero Concilij Trident. sanctione contrarium (saltem in partibus obseruandum) verius esse concludit Rota apud Seraphin. decis. 1323. & resoluunt Campan. in diuers. iuris Canonice rubr. 5. cap. 3. num. 8. & Massobr. d. dub. 3. num. 32.

Episcopus potest procedere ad executionem litterarum Apostol. ad fauorem illius, qui eas obtinuit in forma Dignum, cum clausula, si per diligentem examinationem illum idoneum repereris, etiam si per duas vices tanquam non idoneus ab examine fuerit reiectus, non tamen vt talis renunciatus, si tertia vice fuerit admissus, & approbatus, dummodo infra sex menses à die date litterarum examen subierit, ex Aldan. d. tit. 5. numero 6. vbi attestatur ita resolutum in Nullius 19. Nouembris 1628.

Parochi

20. Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes prius approbandi, & examinandi sunt ab Episcopo, iuxta dispositionem cap. per exemptionem, de privileg. lib. 6. Ita Aldan. d. tit. 5. num. 7. referens sic decisum in Comput. quon. 23. Junij 1629.
21. Approbatus, & prouisus ab antecessore de Ecclesia parochiali potest ab Episcopo successore iterum examinari, superueniente rationabili causa, ex Aldan. d. tit. 5. num. 8. vbi dicit ita fuisse resolutum in Placentina 26. Augusti 1628.
22. Examinandi non sunt de litteratura illi, qui Subdiaconi, vel Diaconi, ac Presbyteri sunt, petuntque admitti ad Cathedralis Ecclesie canonicatus, qui eum ordinem sacrum, quem ipsi habent, requirunt, sibi in forma Dignum collatos; ij vero, qui sacros Ordines nondum susceperunt, examinandi sunt an illa habeant adiumenta doctrina, quae ex praescripto S. Concil. Trident. necessaria sunt illi sacro Ordini, qui canonicatus, quem consequi volunt, erit annexus. Ita refert decisum Nicol. Garc. de beneficijs, part. 6. cap. 2. num. 234.
23. Canonicus semel ab examinatore Urbis cum canonicatum adeptus est, examinatus, & idoneus repertus, si eo dimisso alium canonicatum obtinuerit, non est iterum examinandus, secundum Aldan. d. tit. 5. num. 10. vbi refert sic fuisse resolutum in Ianuen. 6. Julij 1592.
24. Episcopus, cui commissum est examen per litteras Apostolicas alicuius, qui beneficium simplex obtinuit, poterit illud delegare, non obstantes quod fuerit in litteris eius conscientia onerata, vt per Aldan. citato loco.
25. a. Et nullus appellations remedio, &c.] Appellari non potest ad effectum evitandi examen, tenent per hunc text. Azeued. ad lib. 1. num. 4. tit. 16. lib. 3. nona recop. Gonzal. ad

reg. 8. Cancell. gloss. 9. §. 1. in annot. contra nullitates, num. 184. Nicol. Garc. de benef. p. 9. cap. 2. nu. 242. Massobr. in sua praxi habendi concursus reg. 5. dub. 5. a. prime. Ego ipse de officio & potest. Episc. p. 3. alleg. 72. num. 124.

Non tolli tamen appellationem à mala relatione, & grauamine, ac reprobatione examinerum, aserunt Gonzal. d. loco num. 186. Massobr. d. dub. 5. num. 5. Rot. decis. 10. p. 2. diuers. Gregor. XV. decis. 515. & 538.

β Presentatis tamen, &c.] Presentatum, seu electum ad beneficium, posse absentem ab Episcopo institui, si ei nota sit esse idoneum notorie, veluti quia Doctor est in aliqua Vniuersitate studij generalis graduatus, cumque examine non indigere, resoluunt Henriquez in sum. lib. 10. cap. 18. in princ. Emman. Sa in aphor. verb. examen. C. ned. ad Decretum collect. 15. num. 3. Nicol. Garc. de benef. p. 4. c. 1. à num. 16. Ego ipse d. alleg. 60. num. 85.

Doctorem vero, aut Licentiatum in Theologia, vel iure Canonico, & in publica Vniuersitate graduatum, non excusari ab examine, quando petit prouideri de aliqua Ecclesia parochiali, resoluunt Lambertin. de inu. patr. p. 1. lib. 2. quest. 11. art. 3. num. 5. Rebuff. de privileg. schol. priuileg. 86. num. 4. Flamin. de resign. benef. lib. 8. quest. 9. num. 83. cum seqq. Vgolin. de offic. Episcopi cap. 50. §. 6. & §. 10. num. 6. Less. de iustit. lib. 2. cap. 34. num. 82. Aloyf. Ricc. in decis. curia Archiep. Neapol. p. 1. decis. 139. Cened. d. collect. 15. num. 5. decium referunt Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 4. num. 90. Nicol. Garc. de benef. part. 9. cap. 2. num. 103. Platec. in praxi Episcop. part. 2. cap. 5. num. 17. vers. Doctor. Aloyf. Ricc. d. resol. 351. num. 2. Prosper de Augustino in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij, verb. benefic. paroch. collatio, quest. 1. Zerol. in praxi Episcop. p. 2. verb. Doctor. §. 2. Ego ipse d. allegat. 60. num. 86.

Causa ciuiles exemptorum, Clericorum secularium, & Regularium degentium extra monasterium, videantur ab Episcopis vt deputatis à Sede Apostolica.

C A P V T X I V.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Regulares iuxta eorum priuilegia coram suis Superioribus, vel Conseruatoribus sunt conueniendi.
- 3 Regulares omnes in ciuitatibus existentes Conseruatores sibi eligere debent, & semel electos non nisi in Capitulis prouincialibus mutare possunt.
- 4 Canonici Regulares, qui presciantur aliquibus Parochialibus Ecclesijs si ibi delinquant extra Sacramentorum administrationem, à suis Superioribus tantum sunt puniendi.
- 5 Cōprehenduntur Regulares militiae Regni Portugalie.
- 6 Regulares ad interueniendum orationi 40. horarum in Cathedrali non possunt Ordinarij constringere.
- 7 Causa mercedum, id est, stipendium operarum soluendum.
- 8 Miserabiles personae quae.
- 9 Habet locum quando priuilegium exemptionis est loco certo circumscriptum.

IN exemptorum causis constitutio Innocentij IV. quae incipit, *Volentes*, in generali Concilio Lugdunensi edita seruetur, quam eadem sacrosancta Synodus innouandam censuit, & innouat: addendo insuper, quod *a in ciuilibus causis mercedum, & miserabilium personarum clerici seculares, aut regulares extra monasterium degentes, quomodolibet exempti, etiam si certum iudicem, à Sede Apostolica deputatum, in partibus habeant: in alijs vero, si ipsum iudicem non habuerint, & coram locorum Ordinarijs, tanquam hoc ab ipsa Sede delegatis, conueniri, & iure medio ad soluendum debitum cogi, & compelli possint: priuilegijs, exemptionibus, Conseruatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus aduersus praemissa nequaquam valituris.*

Vide Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 15. num. 44. & cap. 16. num. 1. Salzed. ad Bernard. in practica cap. 3. Ioann. à Cruce de statu relig. lib. 2. cap. 10. dub. 6. Nauarr. commento 2. de Regular. num. 63. Narbona l. 59. gloss. 1. num. 23. tit. 4. lib. 2. Recopilat. Sanchez in consil. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 9. dub. 2. num. 2. Gutierrez practica. lib. 3. quest. 10. num. 2. & lib. 4. quest. 24. Fr. Emmanuel. questionum regularium tom. 1. quest. 65. art. 5. & tom. 2. quest. 2. art. 8. Lezana in sum. quest. Regular. cap. 11. num. 10. Lauret. de Franchis in controuers. inter Episcop. & Regular. quest. 5. num. 1. pag. 310. Marcell. Vulpe in praxi iudic. fori eccles. cap. 42. num. 24. Flamin. Paris. de resignatione beneficiorum lib. 3. quest. 11. num. 7. versio. tertio. Ceual. commun. contra communes tomo 4. quolib. 897. sub num. 813.

& 792. cum seqq. Aloyf. Ricc. in collect. decis. part. 3. collect. 503. versio. tertius. & in praxi rerum fori eccles. decis. 651. in 1. edit. alias resolut. 547. num. 2. in 2. edit. & in decis. curia Archiepisc. Neapolit. part. 4. decis. 14. Francisc. Leo in thesuro fori eccles. part. 1. cap. 3. num. 34. Campan. in diuers. iuris canonic. rubr. 12. cap. 13. num. 29. cum seqq. vbi agit de concordando hoc decreto cum alio infra sess. 25. de Regular. cap. 34. metipsum de officio & potestate Episcopi, part. 3. allegat. 105. num. 21. cum seqq. & allegat. 106. num. 34. vbi de intellectu Hieron. Roder. in compendio questionum regular. resolut. 33. num. 27. nouissime Stephan. VVeyms ad constitutiones 24. ex antiquo iure desuocatas. & per Concil. Trid. innouatas constit. 22. vbi dicit innouari e. volentes, de privileg. lib. 6. per decretum Concilij

Lib. 6. decret. de privileg. cap. 1. vide post finem huius libri infra sess. 14. de reformatione c. 9. in fin.

cilij in præfenti, & vnum ac alterum diuersimode interpretatur.

2. Neque constitutione in generali Concil. Lugdunens. edita, incip. *Volentes*, neque hoc decreto comprehenduntur Regulares, ideoque iuxta eorum privilegia coram suis Superioribus, vel Conservatoribus, sunt conueniendi, vt testatur resolutum Aldrete *in allegat. pro omnimoda Regularium exempti. part. 1. cap. 7. num. 2.* quem refero Ego ipse *d. allegat. 105. num. 23. in fine.* Nouar. *in lucern. Regular. verb. causa, num. 3. & 4.* Et sic Regulares pro contractibus, vel debitis, si intra monasteria maneat, conueniendi sunt coram Superioribus suis vel Conservatoribus, non autem coram Ordinarijs, aut alibi. Ita à sacra Congregatione decisum fuisse refert Narbona *dicta l. 59. glossa 1. num. 230.*
3. Regulares omnes in ciuitatibus existentes Conservatores sibi eligere debent, coram quibus conueniantur, ac semel electos non nisi in Capitulis provincialibus mutare possunt, eorumque nomina intra mensem à die electionis locorum Ordinarijs indicare tenentur, alioquin coram ipsis Ordinarijs conueniri possent; ita refert decisum Pfafec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 43.*
4. Canonici Regulares, qui de consensu, & mandato suorum superiorum Regularium aliquibus parochialibus Ecclesijs suis monasterijs vnitis præficiuntur, si delictum curam animarum, aut administrationem Sacramentorum non concernens commiserint, non possunt ab Episcopo puniri, sed à suis superioribus Regularibus tantum, ita refert resolutum Aldan. *in compend. canonic. resolut. lib. 1. tit. 10. num. 4.*
5. Hoc decreto compelluntur etiam Regulares Militiæ Regni Portugaliæ, qui de licentia magni Magistri extra monasteria degunt, quamuis sint exempti. Et habet quoque locum in illis Regularibus exemptis, qui extra eorum monasteria degunt, & seruiunt beneficijs, quæ sunt membra suarum Religionum, vt ait resolutum Aldan. *d. tit. 10. num. 5.*

Regulares ad interueniendum orationi quadraginta horarum in Cathedrali non possunt Ordinarij constringere, vt per Aldan. *d. tit. 10. num. 6.* qui refert ita decisum à S. Congreg. Episcop. *in Salernitana de anno 1581.*

a. *In ciuilibus causis mercedum.*] Tamburinus *tomo 3. de iure Abbatum, disput. 5. quest. 11. num. 90.* per causas mercedum intelligit, id est, soluendi operarijs stipendium, Henriquez *lib. 7. de Indulgentijs, cap. 25. num. 5. in commento littera O. Sanchez in consil. moral. tomo 2. lib. 6. cap. 9. dub. 2. num. 5.*

ß. *Et miserabilium personarum.*] Dicuntur viduæ, orphanæ, pupillæ, senes, decrepiti, debiles, diuturno morbo laborantes, pauperes, de nouo conuersi ad Fidem, & cæteri, ad quorum commiserationem natura mouemur, vt per Sanchez *d. dub. 2. num. 3.*

γ. *Si ipsum iudicem non habuerint.*] Episcopus potest procedere contra exemptos tanquam delegatus Sedis Apostolicæ, quando in loco non adest iudex, qui possit exemptorum causas cognoscere, ne delicta maneat impunita, secus quando adest iudex deputatus ad cognoscendas causas exempti, quia tunc Episcopus non cognoscit. Ita Gutierrez *practic. libro 3. questione 10. sub num. 2. Lotterus de re benef. libro 1. questione 25. num. 45. & 54.*

δ. *Coram locorum Ordinarijs, &c.*] Locum obtrinet quando exemptionis privilegium est loco certo circumscriptum, ita vt extra illum licet exemptos contrahens, vel delinquens coram loci Ordinarij conueniri possit; non vero quando sunt exempti, non ratione certi loci, sed personarum, quia vbiunque contraxerint, vel res sita sit, vel delictum commiserint, minimè coram Ordinarijs conueniri possunt, nec illa Innocentij constitutione sunt comprehensi, vt tenent Couarr. *practic. cap. 11. num. 5. Fr. Emman. questionum regular. tom. 2. quest. 63. art. 3. & 6. Aldrete d. part. 1. cap. 8. num. 17. Ego ipse d. allegacione 105. num. 23. in princip. Sanchez in consil. moral. tomo 2. lib. 6. cap. 9. dub. 5. num. 20.*

Ordinarij curent vt hospitalia quæcumque, etiam exempta, à suis administratoribus fideliter gubernentur.

CAPVT XV.

1. Doctores de materia cap. agentes.
2. Episcopo reddenda est ratio de omnibus locis pijs, publicis, siue priuatis, Ecclesiasticis, vel laicalibus.
3. Administrationis rationes Ordinarius exigere potest ab administratoribus, donec coram eodem doctum fuerit de institutione in qua secus cautum sit.
4. Rationes ab administratoribus hospitalium, & piorum locorum pluries repeti possunt.
5. Rationes exigere non debet Episcopus, aut Capitulum

tempore quo recitantur horæ canonica, & diuina celebrantur.

6. Rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, potest solus Episcopus sine coniudicibus exigere, dummodo non procedat ad priuationem.

7. Administrantes bona ad monasteria monialium etiam Regularibus subiectarum pertinentia, an & quando teneantur rationem administrationis reddere Episcopo loci.

¶ Sess. 25. cap. 6. Lib. 5. Cle. de relig. domibus cap. 2. quia contingit, & in tra sess. ult. de reform. c. 2.

CVrent Ordinarij, vt hospitalia quæcumque à suis administratoribus, quocumque illi nomine censeantur, etiam quomodolibet exemptis fideliter, & diligenter gubernentur, constitutionis concilij Viennensis, quæ incipit, ^a Quia contingit, forma seruata, quam quidem constitutionem eadem sancta Synodus innouandam duxit, & innouat cum derogationibus in ea contentis.

Vide Fr. Emman. *quest. regul. tom. 2. quest. 63. art. 7. vers. quinto, & quest. 84. art. 2. & art. 3.* vbi an hospitale possit committi per legatum Religioso, iuxta text. in Clem. quia contingit, de relig. domibus. Zerol. *in praxi Episcop. part. 1. verb. hospitale num. 2.* nouissimè Stephan. VVeyms *ad constitutiones 24. ex antiquo iure desumptas, & per Concil. Trident. innouatas constitutione 16. pag. 161. cum seqq.* vbi dicit innouati Clem. quia contingit, de relig. domib. per decretum Concilij in præfenti, & vnum ac alterum eleganter explicat, & interpretatur, Gabr. Pereira *de Manna Regia part. 1. cap. 16. AZOT. institut. moral. part. 2. lib. 3. cap. 40. questione 10. versic. & sessione, Valasc. consult. 105.*

num. 23. vbi ait quòd debet intelligi *d. Clem.* de hospitalibus publicis, & erectis auctoritate Ordinariorum, & num. 28. quòd xenodochia, & hospitalia pertinent ad sollicitudinem Episcoporum, & à num. 45. quòd Episcopus habet iurisdictionem super hospitalibus, & potest in illis exercere iura Episcopalia, si auctoritate illius sint erecta. Flamin. Paris. *de resign. benef. lib. 2. questione 14.* vbi quòd hospitalia, quæ dantur clericis in administrationem, iuxta formam dictæ Clem. quia contingit, possunt resignari simpliciter, & in fauorem. Surd. *de aliment. tit. 1. quest. 87.* vbi quòd Rector hospitalis sumit alimenta de redditibus eiusdem, non solum pro se inseruente, sed

sed etiam pro tota familia, & tit. 4. q. 2.4. num. 15. Erasim. à Cochier de iurisd. ordin. in exemptis p. 1. q. 31. num. 7. & p. 2. q. 45. num. 77. & num. 97. ubi dicit quod Episcopus animaduertit in Rectores hospitalium, leprosariorum, eleemosynarum, aut xenodochiorum, qui negligunt, seu non versantur ut oportet in administratione, non obstante quacunque exemptione.

2. De omnibus locis pijs Episcopo rationem reddendam esse ab administratoribus, siue ea sint publica, siue priuata, Ecclesiastica, vel laicalia, refert decimum Armeniarum. in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. lib. 7. num. 78. quem refero Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 75. num. 78. Aduertit tamen Gabr. Pereira d. p. 1. cap. 16. num. 15. quod executores compelli non possunt ab Episcopo si exprimitur quod relicta implent quando voluerint, quia tunc tempus mortis ipsorum expectandum est, nisi aliud ex operis, vel mandati forma appareat quod in contrariam trahat sententiam, ut boni viri arbitrio standum sit, vel si testator secrete iubeat eleemosynas facere, quia tunc iniuncte compelleretur personas exprimere.

3. Rationes administrationis Ordinarium exigere posse ab administratoribus donec coram eodem doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit refert decimum Marti de iurisd. p. 2. cap. 18. num. 9. & 10. Ego ipse d. alleg. 75. num. 58.

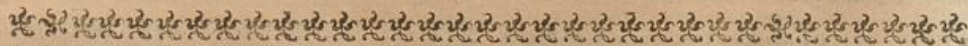
Si quis administrator priorum locorum, videns se restrictum ad reddendam rationem suae administrationis appellaret, licet admittatur appellatio, non propter hoc impediri, aut suspendi executionem attestatur resolutum Zerol. in praxi Episcopi. p. 1. verb. Hospitalis §. 3. vers. 6. quem refero Ego ipse d. allegat. 75. num. 62.

4. Rationes ab administratoribus hospitalium, & priorum locorum pluries repeti posse, praecipue quando Episcopo constituitur illas dolose redditas fuisse, vel quando redditio non fuerit finalis, & plena cum restitutione reliquorum, resoluit Aloyt. Ricc. in praxi rerum furi Eccles. resolut. 134. in 2. edit. quem refero Ego ipse d. allegat. 75. num. 63.

Rationes non debet exigere Episcopus, aut Capitulum tempore, quo recitantur hora canonice, & diuina celebrantur, referunt decimum Armeniarum. in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis num. 79. vers. noque. Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 568.

Rationem administrationis operum priorum ad curam Capituli pertinentium, potest Episcopus solus sine coniudicibus exigere, dummodo non procedat ad priuationem, vel alias criminaliter in forma iudicij, vt per Aldan. in compendio canon. resolutionum lib. 3. tit. 3. num. 8. ubi refert decimum in Oriolen. 27. Martij 1632. ad 7.

Circa administrantes bona ad monasteria monialium etiam Regularibus subiectarum pertinentia, an & quomodo teneantur rationem administrationis reddere Episcopo loci, prouisum fuit per nouam conitit. Gregor. XV. de exemptorum priuilegijs, incip. Infortunabili, sub dat. Nonis Februarij 1622. per haec verba, Sed administrantes bona ad eiusmodi monasteria sanctimonialium, vt praefertur, etiam Regularibus subiectarum pertinentia, siue Regularibus existerint, siue seculares quomodolibet exempti, Episcopo loci, adhibitis etiam superioribus Regularibus, singulis annis rationes administrationis, gratis solum exigendas reddere teneantur, ad id quo iuris remedijs cogi, & compelli queant. Licet Episcopo ex rationabile causa superiores Regulares ad munerem, ut huiusmodi administratores adinueniant, usque superioribus id facere destrictantibus, aut negligentibus, habeant Episcopus facultatem praedictos administratores amouendi quoties, & quando opus esse iudicauerit. Huicenus dicta constitutio. Super qua S. Congregat. Eminentissimi norum Cardinalium S. Conci. Trident. interpretum censuit Episcopum non teneri causam illam rationabilem significare superioribus Regularibus, sed hoc relinqui arbitrio, & prudentia Episcoporum, quorum conscientiam S. Congregat. factio operauit, ne facultate sibi hac in parte attributa quouo modo abutantur, eius rei in districto Dei iudicio rationem reddituris quam quidem declaratione propria, & originalem praeminibus habuit, & postea cum alijs in typographia R. Camerae Apoit. impressam vidi de anno 1623.

SESSIO XIII.

De venerabili Eucharistia Sacramento.

SA CROSANCTA oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata praesidentibus in ea eisdem sanctae Sedis Apostolica Legato, & Nuncijs etsi in eum finem, non absque peculiari Spiritus sancti ductu, & gubernatione conuenerit, vt veram, & antiquam de fide & Sacramentis doctrinam exponeret, & vt haeresibus omnibus, & alijs grauissimis incommodis, quibus Dei Ecclesia miserè nunc exagitur, & in multas & varias partes scinditur, remedium afferret, hoc praesertim iam inde à principio in votis habuit, vt stirpitus conuelleret zizana execrabiliu errorum, & schismatum, quae inimicus homo his nostris calamitosis temporibus, in doctrina fidei, vsu, & cultu sacrosanctae Eucharistiae superfeminauit, quam alioqui Saluator noster in Ecclesia sua, tanquam symbolum reliquit eius vnitatis, & charitatis, qua Christianos omnes inter se coniunctos, & copulatos esse voluit. Itaque eadem sacrosancta Synodus sanam, & sinceram illam de venerabili hoc & diuino Eucharistiae Sacramento doctrinam tradens, quam semper Catholica Ecclesia, ab ipso Iesu Christo, Domino nostro & eius Apostolis erudita, atque à Spiritu sancto, illi omnem veritatem in die suggerente, edocta, retinuit, & ad finem vsque saeculi conseruabit: omnibus Christi fidelibus interdicit, ne posthac de sanctissima Eucharistia aliter credere, docere, aut praedicare audeant, quam vt est, hoc praesenti decreto explicatum atque definitum.

Vide Theologos cum Magistro in 4. dist. 8. S. Thom. à quest. 73. Aldan. & Valent. de Eucharistia, Dionys. de Eccles. hierarchia, cap. 3. Angles in floribus theolog. quest. ubi de Eucharistia, Lancellor. in sit. de Eucharistia, Cuch. in tit. de Sacramento Eucharistiae, Cardin. Bellarm. in contro. uers. cathol. lib. 2. de Eucharistia, Henric. in summa lib. 8. de sanctiss. Eucharistia, Iacob. de Graff. in aurois decip. p. 2. lib. 1. cap. 6. Barthol. ab Angelo in exanime confessorum Coll. Barbof. in Conci. Trid.

dialog. 4. Claud. Sainctes in repet. de Eucharistia, Petr. Soto in lect. de Euchar. Hefselianus de Communionis sub utraque specie, Anton. Raguc. in lucerna Parochor. tract. de Eucharist. Petr. de Ochogama de Sacrament. tract. de Eucharist. Ioan. de Lugo tomo 1. tract. de Venerabili Eucharistia Sacramento. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 7. cum segg. Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharistia. Ioan. de la Cruz in directorio tract. de Eucharist. Ludouic.

F de

Matth. 13.

a Luca 22. c. 1. ver. ego pro te 21. dist. & infra sect. 22. c. 1. & sub sect. 3. Ioan. 16.